

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

**Daňová a účetní specifika jednotlivých právních
forem podnikání**

**Tax and accounting specifics of individual legal
forms of business**

Veronika Krákorová

Plzeň 2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

Daňová a účetní specifika jednotlivých právních forem podnikání

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucí bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň dne 10. 5. 2022

v. r. Veronika Krákorová

Poděkování

Chtěla bych poděkovat vedoucí mé bakalářské práce paní Ing. Lucii Vallišové Ph.D. za poskytnuté rady a informace, díky nimž jsem mohla zpracovat tuto bakalářskou práci. Dále bych ráda poděkovala společnostem BERGER BOHEMIA a. s. a BERGER BAU SE, především vedoucí účetního oddělení společnosti BERGER BOHEMIA a. s. paní Pavle Spěváčkové, která mi zajistila podklady z obou společností a pomohla mi s jejich překladem.

Obsah

Úvod	7
1 Cíl a metodika bakalářské práce	8
1.1 Cíl bakalářské práce	8
1.2 Metodika bakalářské práce.....	8
2 Právní formy podnikání v České republice.....	9
2.1 Fyzické osoby.....	9
2.2 Právnícké osoby	11
2.2.1 Osobní společnosti.....	11
2.2.2 Kapitálové společnosti.....	13
2.2.3 Družstvo.....	16
2.2.4 Evropská akciová společnost (SE).....	16
3 Daňová specifika právních forem podnikání v ČR.....	18
3.1 Daňová specifika Osoby samostatně výdělečně činné.....	18
3.2 Daňová specifika osobních společností	20
3.2.1 Veřejná obchodní společnost.....	20
3.2.2 Komanditní společnost	21
3.3 Daňová specifika kapitálových společností	21
3.3.1 Společnost s ručením omezeným.....	21
3.3.2 Akciová společnost.....	22
4 Účetní specifika právních forem podnikání v ČR.....	23
4.1 Účetní specifika OSVČ	24
4.1.1 Vedení daňová evidence	24
4.2 Účetní specifika osobních společností	25
4.2.1 Veřejná obchodní společnost.....	25

4.2.2	Komanditní společnost	26
4.3	Účetní specifika kapitálových společností	27
4.3.1	Společnost s ručením omezeným.....	27
4.3.2	Akciová společnost	29
5	Charakteristika zvolených společností.....	32
5.1	BERGER BOHEMIA a. s.	32
	Základní údaje.....	32
	Vedení a založení společnosti.....	33
5.2	BERGER BAU SE	34
	Základní údaje.....	35
	Vedení a založení společnosti.....	35
6	Daňová specifika zvolených společností.....	36
6.1	BERGER BOHEMIA a. s.	36
6.2	BERGER BAU SE	38
7	Účetní specifika zvolených společností.....	41
7.1	BERGER BOHEMIA a. s.	41
7.1.1	Dlouhodobý a oběžný majetek společnosti	41
7.1.2	Pohledávky a závazky společnosti.....	44
7.1.3	Daně	47
7.1.4	Výsledek hospodaření a základní kapitál.....	48
7.2	BERGER BAU SE	49
7.2.1	Dlouhodobý a oběžný majetek společnosti	50
7.2.2	Pohledávky a závazky společnosti.....	53
7.2.3	Daně	56
7.2.4	Výsledek hospodaření a základní kapitál společnosti.....	56

8 Interpretace zjištěných rozdílů u daňových a účetních specifik vybraných společností.....	58
Závěr	61
Seznam použitých zdrojů	62
Seznam tabulek	64
Seznam zkratk	65
Seznam příloh.....	66
Přílohy	
Abstrakt	
Abstract	

Úvod

Jako téma bakalářské práce bylo zvoleno „Daňová a účetní specifika jednotlivých právních forem podnikání“. Toto téma je zajímavé především proto, že každá forma podnikání v České republice má nějaká svá specifika v daňových povinnostech a v účetnictví. V České republice jsou velmi rozšířené společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti, takže i proto byla vybrána ke zjištění daných specifík akciová společnost a evropská akciová společnost. V první části se práce bude zabývat literární rešerší k danému tématu, kde budou charakterizovány právní formy podnikání v České republice a k tomu i evropská akciová společnost. Ve druhé části dojde k porovnání účetních a daňových specifík u konkrétní akciové společnosti sídlící v České republice a evropské akciové společnosti, která má sídlo v Německu.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

1.1 Cíl bakalářské práce

Cílem této bakalářské práce je zjistit daňová a účetní specifika na praktických příkladech u právních forem podnikání. V teoretické části je dílčím cílem charakteristika právních forem podnikání v ČR a jejich konkrétní daňová a účetní specifika. V praktické části je za cíl zjištění daňových a účetních specifík u vybraných společností. Cílem bude zjistit rozdílnosti u daňových specifík, to jest v určení základu daně, výše sazby daně a podání daňového přiznání u daně z příjmů právnických osob, daně z přidané hodnoty a daně silniční. Dále bude za cíl zjištění účetních specifík v účtování jednotlivých účetních případů u vybraných společností, kdy jedna ze společností bude akciová společnost, která má sídlo v České republice a druhá bude evropská akciová společnost, která sídlí v Německu.

1.2 Metodika bakalářské práce

Tato bakalářská práce bude rozdělena na dvě části. První část bude teoretická a druhá praktická. V první části bude zpracována literární rešerše, která bude vycházet z vybrané bibliografie k danému tématu. V kapitolách teoretické části budou charakterizovány jednotlivé právní formy podnikání v České republice a jejich daňová a účetní specifika.

V praktické části se bude vycházet ze získaných informací z předešlých kapitol. Zde budou nejdříve popsány vybrané podniky a poté budou charakterizovány jejich specifika v daňových povinnostech a v účetnictví. Závěrečná kapitola se bude zabývat interpretací zjištěných specifík u vybraných společností. Závěr bakalářské práce se bude zabírat komparací jednotlivých rozdílů mezi akciovou společností v České republice a evropskou akciovou společností v Německu.

2 Právní formy podnikání v České republice

Mezi základní rozlišení právních forem je podnikání fyzických a právnických osob. V případě, že se jedná o fyzické osoby, tak takové podnikání se nazývá živnost a podnikatel je tedy živnostníkem. Tímto živnostníkem se stane občan v České republice, který splní dle živnostenského zákona podmínky a zřídí si živnostenský list na živnostenském úřadě. V České republice se živnosti rozlišují na ohlašovací a koncesované. V případě podnikání právnických osob se jedná o tzv. obchodní korporace. Právnické osoby spadají pod zákon o obchodních korporacích a rozdělují se na veřejné obchodní společnosti, komanditní společnosti, akciové společnosti, společnosti s ručením omezeným, družstva a evropské společnosti (SE), které si následně charakterizujeme. Tyto obchodní korporace jsou založené za účelem dosažení zisku. Existují také obchodní korporace, jejichž cílem není dosahování zisku. Do těchto společností spadají fundace, ústavy a spolky. Tato bakalářská práce se ovšem této skupině právnických osob blíže věnovat nebude. (Taušl Procházková et al., 2017)

2.1 Fyzické osoby

Podnikání fyzických osob upravuje zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, který říká v § 2: *„Živností je soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem.“*

Podnikání osob samostatně výdělečně činných (OSVČ) patří k nejjednodušší formě podnikání v České republice. Živnostník si musí zřídit živnostenský list, který získá na příslušném živnostenském úřadě. Dále musí splnit podmínky dle živnostenského zákona. Tento zákon udává všeobecné podmínky, které musí splnit každý živnostník bez ohledu na druh jeho živnosti. V těchto podmínkách lze nalézt plnoletost, bezúhonnost a způsobilost k právním úkonům. Mimo všeobecných podmínek zákon udává také zvláštní podmínky, které musí živnostník splnit v případě, že chce podnikat v jiné živnosti, než je živnost volná. Dle živnostenského zákona se živnosti rozdělují na ohlašovací a koncesované. Do ohlašovacích živností dále patří živnosti řemeslné, vázané a volné. (Taušl Procházková et al., 2017)

Ohlašovací živnosti

Většinu těchto živností lze zahájit pouhým ohlášením a zaplacením poplatku na živnostenském úřadě. Před ohlášením musí dojít ke splnění všech podmínek stanovených pro danou živnost. Tato živnost tedy vzniká dnem ohlášení na živnostenském úřadě.

Pro zahájení podnikání u volné živnosti stačí splnit všeobecné podmínky. U této živnosti není potřebná žádná odborná způsobilost. Do volné živnosti spadá několik desítek oborů, ze kterých si podnikatel vybírá. Do živností volných patří např. výroba a zpracování skla, výroba zdravotnických prostředků nebo výroba jízdních kol. (Zákon č. 455/1991 Sb.)

Při zahájení podnikání u řemeslné a vázané živnosti je třeba splnit kromě všeobecných podmínek také zvláštní podmínky tedy odbornou způsobilost. Tato způsobilost se u řemeslných živností může prokázat maturitním vysvědčením, výučním listem nebo vysokoškolským diplomem v daném oboru. Dále se může prokázat uznáním odborné kvalifikace pro příslušný obor. Do řemeslných živností spadají např. pekařství, zlatnictví, zednictví nebo kadeřnictví. U vázaných živností se odborná způsobilost dokazuje pro každý obor jinak. Například u podnikání v oblasti nakládání s nebezpečným odpadem je třeba prokázat způsobilost vysokoškolským vzděláním a 1 rokem praxe v daném oboru nebo střední vzdělání případně vyšší odborné vzdělání a 3 roky praxe v daném oboru nebo získaným osvědčením o rekvalifikaci a 4 roky praxe v oboru. Do vázaných živností dále patří např. oční optika, výroba a zpracování tabáku a tabákových výrobků nebo provozování autoškoly. (Zákon č. 455/1991 Sb.)

Koncesované živnosti

U koncesovaných živností musí živnostník splnit všeobecné i zvláštní podmínky, které značí odbornou způsobilost k vykonávání dané živnosti. Živnostenské oprávnění u koncesovaných živností se nazývá koncese. Příkladem koncesované živnosti je např. taxislužba, výroba alkoholických nápojů nebo provozování cestovní kanceláře.

Registrace k daním a zánik živnosti

Po zahájení živnosti má podnikatel povinnost se do 15 dnů registrovat k daním u příslušného finančního úřadu a do 8 dnů se musí registrovat ke zdravotnímu a důchodovému pojištění u příslušné zdravotní pojišťovny a na okresní správě sociálního zabezpečení. (Truhlářová, 2018)

Podle zákona o živnostenském podnikání §57 odst. 1 živnosti zanikají:

- „a) smrtí podnikatele, nejde-li o případy podle §13,*
- b) zánikem právnické osoby, nejde-li o případy podle §14,*
- c) uplynutím doby, pokud bylo živnostenské oprávnění omezeno na dobu určitou,*
- d) výmazem zahraniční osoby povinně zapsané v obchodním rejstříku nebo jejího předmětu podnikání z obchodního rejstříku,*
- e) stanoví-li tak zvláštní právní předpis,*
- f) rozhodnutím živnostenského úřadu o zrušení živnostenského oprávnění.“*

2.2 Právnické osoby

Právnické osoby neboli obchodní korporace jsou obchodními společnostmi ode dne svého vzniku do dne svého zániku. Tyto korporace se musejí řídit zákonem o obchodních korporacích, daňovými zákony a novým občanským zákoníkem. V České republice se obchodní korporace rozlišují na osobní společnosti, kapitálové společnosti a družstva. Do osobních společností se zařazují veřejné obchodní společnosti a komanditní společnosti, mezi kapitálové pak společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti. (Zákon č. 90/2012 Sb.)

Vznik právnických osob je dvoufázový. První fází je založení společnosti, které probíhá nejčastěji zakladatelským právním jednáním nebo zákonem. Zakladatelským právním jednáním se rozumí písemné sepsání společenské smlouvy, stanovy nebo zakladatelské listiny. Druhou fází je poté vznik společnosti. Právnická osoba vzniká dnem zápisu do obchodního rejstříku. Pokud je společnost zřízena zákonem, pak vzniká dnem nabytí účinnosti daného zákona.

Obchodní korporace zaniká dnem, kdy je smazána z obchodního rejstříku. Před zánikem korporace dochází k jejímu zrušení. Společnost může být zrušena právním jednáním, rozhodnutím nejvyššího orgánu společnosti, uplynutím doby anebo dosažením účelu, pro který byla společnost založena. (Moravec & Andreisová, 2021)

2.2.1 Osobní společnosti

Tato podkapitola se zabývá obecnou charakteristikou osobních společností, do kterých spadají veřejné obchodní společnosti a komanditní společnosti.

Veřejná obchodní společnost

Veřejná obchodní společnost (v. o. s.) zapadá do společností osobních. Jejím zakladatelským dokumentem je společenská smlouva. Veřejnou obchodní společnost musejí založit nejméně 2 osoby a je jedno, zda se bude jednat o osoby fyzické, právnické nebo jejich kombinaci. Za právnickou osobu jedná její pověřený zmocněnec, kterým je vždy osoba fyzická. (Zákon č. 90/2012 Sb.)

Všichni společníci této obchodní společnosti mají vždy pouze jeden podíl ve firmě a jsou členy statutárního orgánu, který je pro podnik ze zákona povinný. Zbylé orgány si mohou společníci účetní jednotky určit ve společenské smlouvě.

Účetní jednotka musí mít v názvu společnosti označení „veřejná obchodní společnost“, případně zkratky „veř. obch. spol.“ či „v. o. s.“. Pokud název podniku obsahuje jméno někoho z jejích společníků, tak poté lze použít označení „a spol.“.

Společníci dle zákona o obchodních korporacích nemusejí při založení v. o. s. vytvářet základní kapitál. Pokud se rozhodnout základní kapitál vytvořit, tak musejí do společenské smlouvy uvést výši vkladů společníků a způsob jejich splacení. Stejně tak mohou do společenské smlouvy uvést tvorbu rezervního fondu. Za závazky společnosti ručí všichni společníci celým svým majetkem. (Moravec & Andreisová, 2021)

Zisk nebo ztráta společnosti se rozděluje, mezi všechny společníky rovným dílem, jestliže si společníci nestanoví jiné rozdělení ve společenské smlouvě. Případný zisk, který společnost vyprodukovala, nepodléhá dani z příjmů právnických osob. Tato daň zatěžuje až jednotlivé podíly ze zisku rozdělené mezi společníky. Jedná se o daň z příjmů buď fyzických, nebo právnických osob dle toho, zda je společník OSVČ nebo obchodní korporací. (Taušl Procházková et al., 2017)

Komanditní společnost

Komanditní společnost (k. s.) zapadá do společností osobních a je založena společenskou smlouvou, kterou sepisují společníci před založením. Společník komanditní společnosti je buď komplementář, nebo komanditista. Ze zákona musí mít komanditní společnost alespoň 2 společníky, kdy jeden z nich je komplementář a druhý komanditista. Pokud by tomu tak nebylo, tak se společnost nemůže založit jako komanditní společnost. Komanditistou a komplementářem může být buď fyzická, nebo právnická osoba a stejně jako u veřejné obchodní společnosti musí právnickou osobu zastupovat její pověřený

zmocněnec, který je osobou fyzickou. Ve společenské smlouvě musí být určeno, který ze společníků je komplementářem, a který komanditistou. (Zákon č. 90/2012 Sb.)

Zákon o obchodních korporacích v § 118 uvádí, že: „*Komanditní společnost je společnost, v níž alespoň jeden společník ručí za její dluhy omezeně (dále jen „komanditista“)* a alespoň jeden společník neomezeně (dále jen „komplementář“).“

Společnost musí obsahovat označení „komanditní společnost“ nebo zkratky „kom. spol.“ či „k. s.“.

V komanditní společnosti mají dle zákona vkladovou povinnost pouze komanditisté, jejíž výše je stanovena ve společenské smlouvě a musejí ručit za dluhy podniku do výše svého nesplaceného vkladu. Komplementáři vkladovou povinnost sice nemají, ale za závazky účetní jednotky musejí ručit celým svým majetkem neomezeně. Komplementáři a komanditisté si dělí zisk společnosti na dvě rovnocenné poloviny, pokud nemají ve společenské smlouvě stanovené jiné podmínky rozdělení. Tyto části zisku si pak komplementáři a komanditisté rozdělují mezi sebe. Komplementáři si zisk rozdělují rovným dílem a komanditisté získávají svůj podíl na zisku dle výše jejich splacených vkladů. (Moravec & Andreisová, 2021)

Ve společenské smlouvě se stanoví komplementáři, kteří budou tvořit statutární orgán společnosti, který je nejvyšším orgánem a je povinný ze zákona. Kontrolní orgán je tvořený z komanditistů, kteří mají tedy stanovenou kontrolní funkci ve společnosti. (Taušl Procházková et al., 2017)

2.2.2 Kapitálové společnosti

V této podkapitole jsou obecně charakterizovány kapitálové společnosti v České republice, do kterých spadají společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti.

Společnost s ručením omezeným

Společnost s ručením omezeným (spol. s r. o.) může založit jeden nebo více společníků. Společníkem společnosti může být jak fyzická, tak i právnická osoba. Rozhodujícím faktorem na vliv ve společnosti je v první řadě výše vkladu společníka, aniž by se rozhodovalo dle osobních a pracovních kvalit daného společníka. Zakladatelským dokumentem u této společnosti je buď zakladatelská listina nebo společenská smlouva. O zakladatelskou listinu se jedná v případě, že společnost má jediného společníka, který jí založil. Pokud je ve společnosti více společníků, kteří účetní jednotku zakládají, tak se

sepisuje společenská smlouva. U společnosti s ručením omezeným se ve většině případů stává, že společník je zároveň také jednatelem dané účetní jednotky. Společnost s ručením omezeným se v určitých aspektech podobá osobním společenstvem, které jsou zmíněny v podkapitole 2.2.1. (Pravdová et al., 2021)

Zákon o obchodních korporacích v § 132 uvádí, že: „*Společnost s ručením omezeným je společnost, za jejíž dluhy ručí společníci společně a nerozdílně do výše, v jaké nesplnili vkladové povinnosti podle stavu zapsaného v obchodním rejstříku v době, kdy byli věřitelem vyzváni k plnění. Firma obsahuje označení „společnost s ručením omezeným“, které může být nahrazeno zkratkou „spol. s r.o.“ nebo „s.r.o.“.*“

Každý společník má vůči společnosti s ručením omezeným vkladovou povinnost. Minimální výše základního kapitálu je určena ve společenské smlouvě nebo zakladatelské listině. Pokud tomu tak není, tak dle zákona má každý společník minimální vkladovou povinnost ve výši 1 Kč. Výše základního kapitálu se tedy odvozuje od počtu společníků v dané účetní jednotce. Veškeré vklady však musejí být dle zákona o obchodních korporacích splaceny nejdéle do pátého roku od založení společnosti. (Moravec & Andreisová, 2021)

Valná hromada je nejvyšším orgánem společnosti s ručením omezeným, která rozhoduje o věcech a změnách dané společnosti. Valné hromady se zúčastňují společníci podniku, kteří se tak mohou podílet na rozhodování ve společnosti pomocí hlasovacího práva. Pokud společenská smlouva či zakladatelská listina nestanoví jinak, tak společník má přesně tolik hlasů, kolik činí jeho vklad v Kč. Statutární orgán společnosti je tvořen jednatelem. Tento orgán může tvořit jeden nebo více jednatelů. Společenská smlouva případně zakladatelská listina může stanovit povinnost k vytvoření dozorčí rady, která by zastávala kontrolní funkci. Dále také může určit povinnost ke tvorbě rezervního fondu.

Pokud neurčí společenská smlouva jinak, tak dle § 161 zákona o obchodních korporacích si společníci rozdělí podíly na zisku určené valnou hromadou dle poměrů výše svých vkladů. Podíly se vyplácejí buď hotově doručením na adresu společníka anebo bezhotovostně převodem na bankovní účet společníka. (Zákon č. 90/2012 Sb.)

Akciová společnost

Zákon o obchodních korporacích v § 243 uvádí, že: „*Akciovou společností je společnost, jejíž základní kapitál je rozvržen na určitý počet akcií. Firma obsahuje označení „akciová společnost“, které může být nahrazeno zkratkou „akc. spol.“ nebo „a.s.“.*“ Akciová společnost (a. s.) je založena až po přijetí stanov. Zakladatelem společnosti může být fyzická i právnická osoba, která přijala stanovy a podílil se na úpisu akcií. (Zákon č. 90/2012 Sb.)

Minimální výše základního kapitálu společnosti je určena buď ve výši 2 000 000 Kč anebo 80 000 EUR, pokud se ve společnosti účtuje v eurech. Akciová společnost odpovídá za své závazky celým svým majetkem, avšak akcionáři za závazky společnosti neručí. Výjimkou může být akcionář v postavení vlivné či ovládající osoby, kterého určí soud, a který by ručil za dluhy společnosti v jejím úpadku. Společnost vydává akcie, které mají podíl na základním kapitálu nebo hlasovacích právech. Díky těmto akciím se mohou společníci firmy podílet na řízení společnosti a získání podílu na zisku nebo na likvidačním zůstatku společnosti.

U akciové společnosti se při jejím založení určuje způsob řízení mezi dualistickým systémem a monistickým systémem. U monistického systému je nejvyšším orgánem valná hromada, na které mají akcionáři právo podílet se na řízení společnosti pomocí hlasovacího práva, které je určené ve stanovách společnosti. Statutární orgán je tvořený správní radou, která má na starosti obchodní vedení účetní jednotky a zároveň plní funkci kontrolní. Tento orgán je tvořen 3 členy, pokud není ve stanovách určeno jinak. Dualistický systém má také valnou hromadu jako nejvyšší orgán, ovšem statutárním orgánem v tomto systému je představenstvo. Statutární orgán má v dualistickém systému na starosti pouze obchodní vedení daného podniku. Kontrolní funkci v tomto systému plní dozorčí rada.

Podíly na zisku akcionářů se určují na valné hromadě dle hospodářského výsledku za minulé účetní období. Pokud stanovy neurčí jinak, tak má každý akcionář právo na podíl dle poměru jmenovité hodnoty svých akcií ku základnímu kapitálu společnosti. K vyplácení podílů na zisku se především využívá bezhotovostní převod na bankovní účet akcionářů. Pokud není ve stanovách společnosti rozhodnuto jinak, tak nemá akciová společnost povinnost k tvorbě rezervního fondu. (Moravec & Andreisová, 2021)

2.2.3 Družstvo

Zákon o obchodních korporacích v § 552 uvádí, že: „*Družstvo je společenství neuzavřeného počtu osob, které je založeno za účelem vzájemné podpory svých členů nebo třetích osob, případně za účelem podnikání. Družstvo má nejméně 3 členy. Firma obsahuje označení „družstvo“.*“ Družstvo se založí při svolání tzv. ustavující schůze, na které se určí a schválí stanovy družstva. Na této schůzi se dále určí členové orgánů družstva a určí se výše a způsob uhrazení základního členského vkladu, případně vstupního vkladu družstva. Zakladatelským dokumentem jsou tedy stanovy, a ne společenská smlouva ani zakladatelská listina. Družstvo má za cíl zajistit potřeby svých členů, ať se jedná o potřeby sociální, popřípadě hospodářské. Členem družstva může být jak fyzická, tak i právnická osoba. U fyzické osoby je povinnost doložit, že dosáhla věku 15 let a úspěšně zvládla dokončit povinnou školní docházku. (Zákon č. 90/2012 Sb.)

Na základním kapitálu se podílejí všichni členové družstva pomocí základních členských vkladů, které jsou povinni do družstva vložit. Základní členský vklad má stejnou výši pro všechny členy bez rozdílu. Členové družstva mohou mít i více členských vkladů, ale tato možnost musí být uvedena ve stanovách družstva. Výše základního kapitálu družstva se nemusí zapisovat do obchodního rejstříku. Pokud není ve stanovách určeno jinak, tak za závazky společnosti ručí pouze družstvo celým svým majetkem, ale tato povinnost podílet se na závazcích společnosti se již netýká jejich členů.

Při projednávání řádné účetní závěrky určuje členská schůze družstva výši zisku nebo ztráty. V případě, že se jedná o zisk, tak ten se pak přerozděluje mezi členy družstva dle poměru výše splaceného vkladu člena ku splaceným vkladům všech členů družstva. Ve stanovách může být určen jiný způsob rozdělení zisku mezi členy. (Taušl Procházková et al., 2017)

Každý člen družstva má dle zákona a stanov právo účastnit se řízení, podílet se na rozhodování v družstvu a být volen do orgánů družstva. Nejvyšším orgánem družstva je členská schůze. Statutárním orgánem je představenstvo a kontrolní komise plní funkci kontrolní. Další orgány si družstvo zřizuje ve svých stanovách. (Zákon 90/2012 Sb.)

2.2.4 Evropská akciová společnost (SE)

Evropská akciová společnost spadá pod formy nadnárodní. Tato společnost je upravena normami komunitárního práva, které se týkají jednotlivých členských států Evropské

unie. Založení evropské společnosti má svá specifická omezení. V první řadě by mělo dojít k tomu, že podnikatelská struktura účetní jednotky přesahuje hranice jednoho členského státu EU. Zakladatelé společnosti musejí být podřízeni různým právním režimům v EU nebo musejí mít v jiném právním režimu EU dceřinou společnost či organizační složku. Zakladatelem evropské akciové společnosti mohou být pouze právnické osoby. Nadnárodní forma společnosti se může založit fúzí, přeměnou stávající akciové společnosti nebo založením dceřiné či holdingové SE.

Evropská společnost může založit jednu nebo i více dceřiných společností, které mohou mít formu SE. Sídlo evropské společnosti se musí nacházet ve stejném členském státě jako její správní ústředí. U SE může dojít k umístění sídla na území jiného členského státu EU. Při této změně nedojde k zániku dané společnosti.

Organizační struktura SE může být buď dle monistického nebo dualistického systému. V obou případech je valná hromada postavena jako nejvyšší orgán podniku. Rozdíly u těchto systémů najdeme především u výkonných a kontrolních funkcích. V monistickém systému obě tyto funkce spadají pod správní orgán naopak v dualistickém systému je výkonná funkce spravována řídicím orgánem a funkce kontrolní pak dozorčím orgánem. (Business INFO, 2019)

3 Daňová specifika právních forem podnikání v ČR

Tato kapitola se bude zabývat charakteristikou daňových specifík u fyzických osob a obchodních korporací. Každá právní forma podnikání má nějaké rozdílnosti v daňových aspektech. V podkapitolách níže se rozeberou daňové rozdílnosti u fyzických osob a osobních a kapitálových společností.

3.1 Daňová specifika Osoby samostatně výdělečně činné

Daň z příjmů

Fyzické osoby své příjmy zdaňují dle zákona o daních z příjmů podle § 7 jako příjmy ze samostatné činnosti. Osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ) mohou podat daňové přiznání samy nebo ho za ně může podat jejich daňový poradce. V prvním případě OSVČ musí daňové přiznání odevzdat na finanční úřad do 3 měsíců po uplynutí daného zdaňovacího období. V případě, že za OSVČ bude podávat přiznání daňový poradce, tak má možnost jej podat až do 6 měsíců po uplynutí zdaňovacího období. Poplatníkem daně jsou všechny fyzické osoby, které mají trvalý pobyt na území České republiky, nebo se na tomto území nacházejí alespoň 183 dní kalendářního roku daného zdaňovacího období. (Zákon 586/1992 Sb.)

Základ daně

Základ daně z příjmů FO se vypočítá jako součet všech dílčích základů této daně. Dílčí základy jsou také zároveň předmětem daně z příjmů FO. Dílčím základem daně se rozumějí příjmy ze závislé činnosti, které jsou uvedené v § 6, dále příjmy z podnikání a jiné samostatné činnosti uvedené v § 7, dále příjmy z kapitálového majetku, které lze naléznout v § 8, dále příjmy z nájmu, které jsou uvedeny v § 9 a nakonec ostatní příjmy znázorněny v § 10. Tento základ daně se spočítá jako rozdíl dílčích příjmů s výdaji, které jsou vynaloženy na jejich dosažení a udržení. Výdaje lze uplatňovat dvěma způsoby. První z nich jsou skutečně vynaložené výdaje, které jsou prokazatelně využity u daných příjmů. Druhá varianta umožňuje využití tzv. výdajových paušálů. Tyto paušály se spočítají jako procento z daného příjmu. Výše procenta u těchto výdajových paušálů závisí na druhu příjmů. Například u lesního a vodního hospodářství se může uplatnit procentuální výše paušálů až 80 %, zároveň však tato výše nemůže přesáhnout 1 600 000 Kč. U živnostenského podnikání je pak toto procento nižší a činí 60 % z příjmů

maximálně však do částky 1 200 000 Kč. U ostatních příjmů ze samostatné činnosti lze využít výdajový paušál 40 % z příjmů do maximální částky 800 000 Kč. U příjmů týkající se pronájmu majetku pak lze uplatnit 30 % z příjmů do maximální částky 600 000 Kč. Tyto výdajové paušály se doporučují především v případě, že příjmy za rok nepřesáhly 2 000 000 Kč. (Marková, 2021)

Sazba daně z příjmů FO

Sazba daně z příjmů u FO činí 15 % a touto sazbou se vynásobí zaokrouhlený základ daně na celé stovky dolů, který ještě před zaokrouhlením se sníží o nezdanitelné části a odčitatelné položky. (Marková, 2021)

Zdravotní a sociální pojištění

Fyzická osoba jakožto OSVČ má povinnosti jak ke zdravotní pojišťovně, tak i u správy sociálního zabezpečení. U obou těchto institucí má OSVČ tzv. oznamovací povinnost, což znamená že FO je povinna oznámit zdravotní pojišťovně a správě sociálního zabezpečení zahájení nebo ukončení podnikatelské činnosti, případně nějaké zásadní změny v podnikatelské činnosti. Další povinností je dodat přehled o výši daňového základu vždy za minulé účetní období. Poslední povinností OSVČ je platba zdravotního a důchodového pojištění.

U zdravotního pojištění činí výše pojistného 13,5 % z tzv. vyměřovacího základu. Toto pojištění hradí OSVČ pomocí měsíčních záloh. Vyměřovací základ je speciálně vypočtený základ, který se využívá pro výpočet zdravotního a sociálního pojistného u OSVČ. U zdravotního pojištění se vypočte jako 50 % z příjmů snížených o výdaje, avšak minimální výše tohoto základu činí 50 % průměrné mzdy za daný rok. (Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR [VZP ČR], 2022)

Výše sociálního pojištění u OSVČ je 29,2 % z vyměřovacího základu. Stejně jako u zdravotního pojištění, tak i zde OSVČ hradí pojistné formou měsíčních záloh. Vyměřovací základ si určuje OSVČ sama, ale základ musí být vyšší než 50 % daňového základu za daný kalendářní rok a maximálně do výše 48násobku průměrné mzdy pro daný kalendářní rok. V případě, že si OSVČ hradí i nemocenské pojištění, tak má nárok získat od správy sociálního zabezpečení finanční příspěvek v mateřství nebo nemocenskou. (Česká správa sociálního zabezpečení ČR, 2022)

Paušální daň

Režim paušální daně je stále vcelku nový, protože byl zaveden 1. ledna v roce 2021 a je uveden v zákoně o dani z příjmů. Poplatníkem této daně je FO splňující podmínky uvedené v § 7a zákona o daních z příjmů. Tuto daň hradí OSVČ pomocí měsíčních záloh a pro rok 2022 je stanovena výše měsíční zálohy daně na 5 994 Kč. V případě, že se OSVČ rozhodne využít a hradit tuto paušální daň, tak již nehradí zálohy na daň z příjmů a na pojištění. (Finanční správa, 2022a)

3.2 Daňová specifika osobních společností

3.2.1 Veřejná obchodní společnost

Daň z příjmu

Veřejná obchodní společnost spadá pod právnické osoby, a proto je poplatníkem daně z příjmu právnických osob. Předmětem daně z příjmu právnických osob jsou příjmy, u kterých se daň vybírá zvláštní sazbou daně dle § 36 zákona o daních z příjmů. Základ daně se určuje z výsledku hospodaření, od kterého se odečtou podíly převedené společníkům. Jelikož veřejná obchodní společnost převádí celý výsledek hospodaření jako podíly společníkům, tak je základ daně z příjmu nulový. Společníci si své podíly daní samostatně dle toho, zda je společník fyzická nebo právnická osoba. V tomto důsledku nemá veřejná obchodní společnost daňovou povinnost u daně z příjmu právnických osob, stejně tak nemusí podat daňové přiznání. Společnost má povinnost do 15 dnů od svého založení se registrovat k příslušné dani na finančním úřadě. (Finanční správa, 2022b)

Veřejná obchodní společnost získá DIČ (daňové identifikační číslo) jakmile se u příslušného správce daní registruje k dani z příjmů PO. Společnost musí hradit a zároveň se registrovat také k dani z příjmů FO, jestliže zaměstnává alespoň jednoho zaměstnance. Tato daň se nevztahuje na podíly společníků. (Ondřej et al., 2019)

Zdravotní a sociální pojištění

Ve veřejné obchodní společnosti se zdravotní a sociální pojištění jejich společníků bere obdobně jako by se jednalo o OSVČ. Společníci mají povinnost se samostatně každý za sebe hlásit ke zdravotnímu a důchodovému pojištění, hradit měsíční zálohy a podávat

roční přehled o jejich příjmech a výdajích. Stejně jako OSVČ si také společníci mohou dobrovolně hradit nemocenské pojištění. (Ondřej et al., 2019)

3.2.2 Komanditní společnost

Daň z příjmu

Komanditní společnost je povinna k dani z příjmů právnických osob. Společnost ze sníženého výsledku hospodaření o podíly připadající komplementářům zjistí základ daně, který následně sníží o odčitatelné položky, daňové slevy a položky, které snižují základ daně. Odečítají se pouze položky, které připadají komanditistům. Společnost se musí do 15 dnů od svého vzniku přihlásit u příslušného správce daně k dani z příjmů PO a tomuto správci daně podávat daňové přiznání za každé účetní období.

Komplementáři si své podíly daní samostatně, stejně tak sami podávají daňové přiznání a registrují se k dani. Dílčím základem daně z příjmu jsou podíly komplementáře. Komanditisté mají své podíly již zdaněné srážkovou daní, a proto je nemusejí uvádět v daňovém přiznání. (Finanční správa, 2022)

Zdravotní a sociální pojištění

U komplementářů je zdravotní a sociální pojištění stejné jako u OSVČ a společníků veřejné obchodní společnosti. Komanditisté mohou být bráni jako zaměstnanci komanditní společnosti, a tak by se i odvádělo zdravotní a sociální pojištění. Ke zdravotnímu a sociálnímu pojištění je přihlašuje zaměstnavatel, který za ně i pojištění hradí. (Ondřej et al., 2019)

3.3 Daňová specifika kapitálových společností

3.3.1 Společnost s ručením omezeným

Daň z příjmu

Společnost s ručením omezeným je poplatníkem daně z příjmů právnických osob a má povinnost každý rok podávat daňové přiznání na příslušný finanční úřad. Daňové přiznání musí společnost podat do 3 měsíců po skončeném zdaňovacím období. Pokud má daňového poradce, tak se tato lhůta navyšuje až na půl roku po skončení daného zdaňovacího období. Společnost se musí do 15 dnů po svém vzniku u příslušného správce daně registrovat k daním. Základem daně je hrubý hospodářský výsledek, který se dále

upravuje o položky, které snižují nebo zvyšují tento výsledek hospodaření. Takovými položkami jsou například nedaňové rezervy, které se přičtou k výsledku hospodaření. Dále to může být rozdíl mezi daňovými a účetními odpisy. Pokud jsou účetní odpisy vyšší než daňové, tak se tento rozdíl také přičte k hospodářskému výsledku. Pokud měla společnost v minulých letech ztrátu, tak tuto její hodnotu odečte od výsledku hospodaření. Tento základ daně společnost zaokrouhlí a následně vynásobí sazbou, která činí 19 % a získá daň z příjmů PO. Společnost si dále musí určit zdaňovací období, kterým může být buďto kalendářní nebo hospodářský rok. Podíly společníků se daní sazbou 15 %, takže společníci získají čistý příjem. („Daň z příjmů právnických osob“, n.d.)

Zdravotní a sociální pojištění

Společnost s ručením omezeným má povinnost se registrovat do 8 dnů od zahájení podnikatelské činnosti ke zdravotnímu a sociálnímu pojištění. Společnost musí hradit zdravotní a sociální pojištění nejen z příjmů zaměstnanců, ale také z příjmů společníků a členů statutárního orgánu. Společnost s ručením omezeným se musí registrovat ke všem zdravotním pojišťovnám, u kterých jsou registrováni všichni její zaměstnanci. (Ondřej et al., 2019)

3.3.2 Akciová společnost

Daň z příjmu

Akciová společnost je zároveň plátcem i poplatníkem daně z příjmů právnických osob. Má tedy také povinnost vůči finančnímu úřadu podávat za každý kalendářní rok daňové přiznání a dále má povinnost se registrovat k dani z příjmů právnických osob. Akcionáři si své podíly z akciové společnosti daní sazbou 15 % daně z příjmů. Základem daně z příjmů akciové společnosti je stejně jako u společnosti s ručením omezeným hospodářský výsledek, který je upravený zákonem o daních z příjmů. (Marková, 2021)

Zdravotní a sociální pojištění

Sociální zabezpečení akciové společnosti je obdobné jako u společnosti s ručením omezeným. Akciová společnost je povinna se do 8 dnů od zahájení své podnikatelské činnosti registrovat k platbě zdravotního a sociálního pojištění za své zaměstnance. (Ondřej et al., 2019)

4 Účetní specifika právních forem podnikání v ČR

V této kapitole bude charakterizováno účetnictví a účetní specifika fyzických osob a obchodních korporací. V níže uvedených podkapitolách se podrobněji rozeberou účetní specifika u fyzických osob, veřejné obchodní společnosti, komanditní společnosti, společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti.

„Účetnictví můžeme charakterizovat jako uspořádaně vedené záznamy o hospodářských jevech, k nimž došlo ve sledovaném subjektu (účetní jednotce) a které jsou zároveň informací o jeho majetku, zdrojích jeho financování, výsledku hospodaření a finanční situaci.“ (Müllerová & Šindelář, 2016, s. 49) Základní právní normou, která upravuje účetnictví podnikatelů, je Zákon o účetnictví. Další právní normou jsou vyhlášky Ministerstva financí. Zákon o účetnictví rozděluje účetnictví na jednoduché a podvojně. Podvojně účetnictví se může vést v plném nebo zjednodušeném rozsahu. (Zákon 563/1991 Sb.)

Zákon o účetnictví v § 2 uvádí, že: *„Předmětem jednoduchého účetnictví jsou příjmy a výdaje, majetek a závazky (dluhy).“* Je třeba dát pozor, aby jednoduché účetnictví nebylo zaměňováno s daňovou evidencí, která je určena fyzickým osobám. Tento typ účetnictví mohou vést například spolky, pokud splní podmínky uvedené v zákoně o účetnictví. Pokud tyto podmínky účetní jednotka splňuje, tak se může rozhodnout vést jednoduché účetnictví, avšak není to povinnost a účetní jednotka může i při splnění těchto podmínek vést podvojně účetnictví. (Zákon 563/1991 Sb.)

Zákon o účetnictví rozděluje podvojně účetnictví dle toho, zda je vedené v plném nebo zjednodušeném rozsahu. *„Předmětem podvojněho účetnictví je účtování podvojnými zápisy o:*

- a) stavu a pohybu majetku a jiných aktiv,*
- b) stavu a pohybu závazků včetně dluhů a jiných pasiv,*
- c) nákladech, výnosech a výsledku hospodaření,*

a to v plném či zjednodušeném rozsahu.“ (Králová & Hejret, 2020, s. 33)

4.1 Účetní specifika OSVČ

Zahájení a zrušení podnikání

Osoba samostatně výdělečně činná zahajuje své podnikání dle podmínek uvedených v kapitole 2.1 Podnikání fyzických osob. Fyzická osoba může při svém podnikání vést buď daňovou evidenci, nebo účetnictví. Dle zákona o účetnictví vedou OSVČ účetnictví, pokud jsou zapsané v obchodním rejstříku nebo jejich obrat přesáhl za předcházející účetní období 25 000 000 Kč anebo jim to ukládá právní předpis. Fyzické osoby se také mohou sami dobrovolně rozhodnout, že budou vést účetnictví. (Králová & Hejret, 2020)

Pokud se fyzická osoba rozhodne ukončit své podnikání dobrovolně, tak musí konec podnikání oznámit příslušnému živnostenskému úřadu, který poté rozhodne o zrušení živnostenského oprávnění, a tudíž i o zrušení podnikatelské činnosti OSVČ. Po skončení podnikatelské činnosti má fyzická osoba dle zákona povinnost archivovat své účetnictví nebo daňovou evidenci. Pokud je OSVČ neplátce daně z přidané hodnoty (DPH) musí své doklady archivovat alespoň po dobu 3+3 (3 roky a 3 měsíce). Jestliže je fyzická osoba plátcem DPH musí archivovat po dobu 10 let účetní závěrku a výroční zprávu. Účetní doklady, knihy, účtový rozvrh a účetní záznamy musí archivovat po dobu 5 let. (Molín, 2017) Ukončení podnikání se také musí oznámit příslušnému finančnímu úřadu, zdravotní pojišťovně a okresní správě sociálního zabezpečení. (Moravec & Andreisová, 2021)

4.1.1 Vedení daňová evidence

Osoby samostatně výdělečně činné mohou mimo účetnictví vést i daňovou evidenci. Tuto evidenci mohou vést v případě, že splní podmínky dané zákonem. Pokud se OSVČ rozhodne k vedení daňové evidence, tak zde musí uvádět veškeré své příjmy a výdaje, které mohou být jak v peněžní, tak i nepeněžní formě. Zároveň musejí evidovat i majetek a závazky a jejich inventuru, kterou jsou povinni provádět. V průběhu podnikání může OSVČ přecházet z vedení daňové evidence na účetnictví, případně naopak. („Daňová evidence není účetnictví“, 2021)

Přechod z daňové evidence na účetnictví

Pro přechod z vedení daňové evidence na účetnictví se může OSVČ rozhodnout buď dobrovolně, nebo může být povinný dle zákona. U povinného přechodu musí OSVČ splnit některé z podmínek, které jsou uvedeny v zákoně o účetnictví. Při přechodu na

vedení účetnictví musí FO vytvořit svůj účtový rozvrh a interní směrnice, kterými se bude řídit, dále si rozepíše počáteční stavy účtů, provede inventarizaci majetku a sestaví zahajovací rozvahu k prvnímu dni, od kterého vede účetnictví. Následně dojde k otevření účetních knih a ke změně základu daně z příjmů. K základu daně se připočtou zásoby, ceniny, pohledávky a poskytnuté zálohy. Naopak se základ daně sníží o hodnotu závazků a přijatých záloh. (Haas Kubátová, 2019a)

Přechod z účetnictví na daňovou evidenci

V případě, že OSVČ vede účetnictví a nesplňuje podmínky pro povinnost vedení účetnictví, které jsou uvedeny v zákoně o účetnictví, tak se může dobrovolně rozhodnout k přechodu vedení daňové evidence. Tento přechod je však možný nejdříve po pátém roce, kdy společnost začala vést účetnictví. Po přechodu na daňovou evidenci se také změní základ daně, který se upraví opačně, než tomu bylo v předchozím případě, tedy od základu se odečtou pohledávky, poskytnuté zálohy, ceniny a zásoby a zároveň se přičtou závazky a přijaté zálohy. (Kadlec, 2014)

4.2 Účetní specifika osobních společností

4.2.1 Veřejná obchodní společnost

Založení a zrušení společnosti

Veřejnou obchodní společnost zakládají alespoň dva společníci na základě společenské smlouvy. Společníkem se mohou stát pouze osoby, které splňují požadavky živnostenského zákona. Obchodní společnost vzniká zápisem do obchodního rejstříku. Ke dni vzniku musí účetní jednotka sestavit svoji zahajovací rozvahu a otevřít si účetní knihy. Do zahajovací rozvahy se musejí zaznamenat údaje o základním kapitálu, výše splacených vkladů společníků a pohledávky či závazky, které se vztahují k nesplacenému vkladu společníků do společnosti. Výše a způsob uhrazení vkladové povinnosti je stanoven ve společenské smlouvě. V případě, že ve společenské smlouvě není stanovena povinná výše vkladů pro společníky, tak společníci nemají žádnou vkladovou povinnost.

Veřejná obchodní společnost je zrušená dnem výmazu z obchodního rejstříku. Zrušení společnosti může být buďto s likvidací nebo bez likvidace. Společnost se zruší s likvidací v případě, že dojde např. ke smrti společníka a jeho podíl se dále nedědí, zániku společníka, který je právnickou osobou nebo vyloučením společníka ze společnosti. V těchto případech společnost zaniká, pokud se ostatní společníci nedohodnou na setrvání

společnosti. Dalším důvodem ke zrušení s likvidací je rozhodnutí soudu, který pokud rozhodne o zrušení společnosti, tak společnost zaniká bez ohledu na snahu společníků o pokračování. Obchodní společnost se může zrušit i bez likvidace, příkladem takového zrušení je například to, že dojde k fúzi nebo rozdělení společnosti, případně se převede jmění společnosti na jediného společníka. (Moravec & Andreisová, 2021)

Základní kapitál a hospodářský výsledek

Veřejná obchodní společnost nemá dle zákona povinnost vytvářet základní kapitál. Pokud společníci mají dle společenské smlouvy danou vkladovou povinnost, tak je základní kapitál v. o. s. dán součtem těchto vkladů. Vklady společníků mohou mít formu peněžitých i nepeněžitých vkladů. (Moravec & Andreisová, 2021)

Výsledkem hospodaření společnosti je buďto zisk nebo ztráta. V případě, že se jedná o zisk, tak jde o zisk před zdaněním. Jelikož je hospodářský výsledek z účetního pohledu nákladem pro společnost, tak se musí v celé hodnotě převést na účet 710 – Účet zisků a ztrát. (Ondřej et al., 2019)

Pokud je hospodářským výsledkem zisk, tak společnost zaúčtuje podíly společníků na účet 364 - Závazky ke společníkům při rozdělování zisku na stranu „Dal (D)“ a souvztažně na účet 596 - Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům na stranu „Má dáti (MD)“. Jestliže je hospodářským výsledkem ztráta, tak společnost zaúčtuje ztrátu na vrub účtu 354 – Pohledávky za společníky při úhradě ztráty a ve prospěch účtu 596 – Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům. (Fučíková, 2011)

4.2.2 Komanditní společnost

Založení a zrušení společnosti

Komanditní společnost mohou založit dvě osoby – jeden komplementář a jeden komanditista. Společnost je založena na základě sepsané společenské smlouvy. Vznik společnosti je ode dne zapsání komanditní společnosti do obchodního rejstříku. Ke dni svého vzniku musí společnost otevřít účetní knihy a sestavit zahajovací rozvahu. Komplementáři nemají ve společnosti vkladovou povinnost, pokud společenská smlouva neurčí jinak, ale komanditisté musí splnit vkladovou povinnost dle společenské smlouvy.

Komanditní společnost zaniká dnem, kdy je smazána z obchodního rejstříku. Společnost se zruší v případě, že dojde např. k dosažení účelu podnikání společnosti, k uplynutí doby v případě, že společnost byla založena na dobu určitou, ke smrti společníka, který byl

komplementářem či o zrušení rozhodne soud. Pokud společnost opustí všichni komanditisté, tak se mohou zbývající komplementáři rozhodnout na setrvání společnosti jakožto veřejné obchodní společnosti. (Moravec & Andreisová, 2021)

Základní kapitál a hospodářský výsledek

Komanditní společnost je povinna vytvářet základní kapitál. Výše základního kapitálu je dána součtem vkladů komanditistů do společnosti. Povinnou výši vkladů do společnosti si mohou společníci určit ve společenské smlouvě. (Moravec & Andreisová, 2021)

Výsledkem hospodaření u komanditní společnosti může být zisk před zdaněním nebo ztráta. V případě, že se jedná o zisk, tak je ve společnosti dělen na dvě poloviny, pokud není ve společenské smlouvě uvedeno jinak. První polovinu získají komanditisté, kterým jsou vypláceny podíly již zdaněné. Druhá polovina se převede na komplementáře, kteří si své podíly daní sami a musí to uvést ve svém daňovém přiznání. Pokud je výsledek hospodaření ziskový, tak se podíly komplementářů zaúčtují 596/364. Jestliže je ale výsledkem hospodaření komanditní společnosti ztráta, tak se výše této ztráty zaúčtuje 354/431. (Fučíková, 2011)

4.3 Účetní specifika kapitálových společností

4.3.1 Společnost s ručením omezeným

Založení a zrušení společnosti

Společnost s ručením omezeným může být založena minimálně jedním společníkem. Každý společník společnosti má dle zákona vkladovou povinnost, která pokud není ve společenské smlouvě stanoveno jinak, činí 1 Kč. Ke dni, ke kterému společnost vznikla, musí být udělána zahajovací rozvaha, ve které jsou uvedeny údaje o jednotlivých vkladech společníků a o majetku společnosti. Po vytvoření rozvahy dojde k otevření účetních knih a začíná se vést účetnictví. Společnost s ručením omezeným má dle zákona povinnost vést účetnictví v každém případě.

Společnost s ručením omezeným může být zrušena buď bez likvidace, nebo s likvidací. V případě, že se jedná o zrušení bez likvidace, tak zbylé jmění společnosti připadá na jejího právního nástupce. Zrušení společnosti může být buď dobrovolné, k tomu dochází v případě, že se společníci rozhodnou nepokračovat v působení ve společnosti. Dále může dojít k nucenému zrušení společnosti, které zapříčinilo například rozhodnutí soudu. Po

zrušení společnosti dojde k výmazu z obchodního rejstříku, což je den zániku společnosti. (Šebestíková, 2011)

Základní kapitál a hospodářský výsledek

Výši vkladů si mohou společníci určit ve společenské smlouvě, pokud tomu tak není, tak platí minimální výše povinná dle zákona, která činí 1 Kč. Vklad společníků může být formou hotovostních nebo bezhotovostních peněžních prostředků, případně i nepeněžních prostředků formou movitých a nemovitých věcí a pohledávek. Do základního kapitálu patří jak vklady uhrazené, tak i neuhrazené. (Pravdová et al., 2021)

Uhrazené i neuhrazené vklady společníků se účtují ve prospěch účtu 411 – Základní kapitál. Pokud se jedná o neuhrazené vklady, tak se souvztažně účtuje na vrub účtu 353 – Pohledávky za upsaný vlastní kapitál. V případě uhrazených vkladů záleží na formě daného vkladu. Pokud se jedná např. o peněžní vklad na účet, tak ten se účtuje na vrub účtu 221- Bankovní účty nebo pokud se jedná o vklad osobního automobilu, tak ten se zaúčtuje na vrub účtu 022 – Samostatné movité věci a soubory movitých věcí. (Šebestíková, 2011)

Zvýšení základního kapitálu

Zákon č. 90/2012 v § 216 uvádí, že: „*Základní kapitál lze zvýšit*

- a) převzetím vkladové povinnosti ke zvýšení dosavadních vkladů nebo k novému vkladu,*
- b) z vlastních zdrojů, nebo*
- c) kombinací způsobů zvýšení základního kapitálu uvedených v písmenech a) a b).“*

Každé zvýšení základního kapitálu musí být zapsáno v obchodním rejstříku. Jakmile dojde k zápisu do obchodního rejstříku, tak se může toto zvýšení zaúčtovat na účet 411. Před tím, než dojde k zápisu, tak se zvýšení kapitálu, který ještě nebyl společníkem uhrazen, účtuje na straně dal účtu 419 – Změny základního kapitálu a zároveň na straně má dáti účtu 353. Když společník vklad splatí, tak dojde ke snížení pohledávky za společníky, tak že se zaplacení vkladu zaúčtuje na vrub účtu 221 nebo 211 v případě peněžitého vkladu nebo na účty 022, 112, 132 v případě vkladu nepeněžitého a souvztažně ve prospěch účtu 353. Základní kapitál může společnost zvyšovat také z vlastních zdrojů. V takovém případě o tom zaúčtují ve prospěch účtu 419 a zároveň na

vrub účtu např. 428 – Nerozdělený zisk z minulých let nebo 431 – Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení. Jakmile dojde k zápisu do obchodního rejstříku o zvýšení základního kapitálu, tak se zvýšení přeúčtuje z účtu 419 (strana má dáti) na účet 411 (strana dal). (Šebestíková, 2011)

Snížení základního kapitálu

O snížení vlastního kapitálu rozhoduje valná hromada, která musí získat požadovaný počet hlasů dle společenské smlouvy. Tento rozhodovací proces musí být podložen notářským zápisem. Snížení základního kapitálu se musí také zapsat do obchodního rejstříku. Předtím než dojde k zápisu, tak o něm společnost účtuje na vrub účtu 419 a zároveň ve prospěch příslušného účtu např. 365 – Ostatní závazky ke společníkům a členům družstva. Jakmile dojde k zápisu do rejstříku, tak společnost snížení přeúčtuje na účet 411 formou 411/419. (Knoblochová, 2013)

Výsledkem hospodaření společnosti s ručením omezeným je buďto zisk nebo ztráta. V případě, že se jedná o zisk, tak valná hromada rozhoduje o jeho rozdělení. Toto rozhodnutí musí vynést nejdéle 6 měsíců po skončení účetního období. Společníkům bude následně vyplacen podíl do 3 měsíců od rozhodnutí valné hromady. Vyplácení podílů společníkům se zaúčtuje 431/364. Tyto podíly společníků se daní srážkovou daní, o které zaúčtují na účtech 364/342 – Ostatní přímé daně. Zbýlý zisk může společnost využít na ztrátu z minulých let 431/429 nebo ji dát na účet nerozděleného zisku 431/428. Zisk také může společnost vložit do některého z fondů, pokud nějaký fondy tvoří. Jestliže je výsledkem hospodaření ztráta, tak společnost může ztrátu převést na vrub účtu 429 nebo ji uhradit z rezervního fondu případně předepsat ztrátu k úhradě společníkům. V takovém případě účtuje 354/431. (Haas Kubátová, 2019b)

4.3.2 Akciová společnost

Založení a zrušení solečnosti

Akciovou společnost může založit jeden nebo i více akcionářů přijetím stanov. Stejně jako společnosti uvedené v podkapitolách výše, tak i akciová společnost vzniká až v den, kdy je zapsána do obchodního rejstříku. Akciová společnost má povinnost vést účetnictví ode dne vzniku, kdy otevře účetní knihy a sestaví zahajovací rozvahu, která je obdobná jako u společnosti s ručením omezeným.

Zrušení akciové společnosti probíhá období jako u společnosti s ručením omezeným, které je popsáno v podkapitole 4.3.1. Akciová společnost zaniká dnem výmazu z obchodního rejstříku. (Moravec & Andreisová, 2021)

Základní kapitál a hospodářský výsledek

Základní kapitál akciové společnosti je minimálně 2 000 000 Kč nebo 80 000 EUR. Každý akcionář má vůči akciové společnosti vkladovou povinnost. Stejně jako u společnosti s ručením omezeným, tak i u akciové společnosti se může základní kapitál měnit v průběhu podnikání. O změně základního kapitálu musí rozhodnout valná hromada společnosti a tato změna musí být zapsána v obchodním rejstříku. (Šebestíková, 2011)

Zvýšení základního kapitálu

Akciová společnost zvyšuje základní kapitál upsáním nových akcií nebo vydáním dluhopisů. Úpis akcií společnost zaúčtuje v několika krocích. Prvním z nich je splacení akcií, které se zaúčtuje v případě peněžního bezhotovostního vkladu na účty 221/379 – Jiné závazky. V případě, že společník bude zvyšovat základní kapitál formou nepeněžního vkladu, tak o tom společnost zaúčtuje dle toho, o jaký nepeněžitý vklad se bude jednat, na stranu má dáti účtu zásob nebo majetku. Stejně jako u společnosti s ručením omezeným, tak i akciová společnost účtuje o změnách základního kapitálu před jejich zápisem do obchodního rejstříku na účtu 419. Po zapsání do obchodního rejstříku dojde k přeúčtování zvýšení na účet 411 formou 419/411.

Akciová společnost může stejně jako s. r. o. zvýšit základní kapitál z vlastních zdrojů. V tomto případě se postupuje stejně jako u s. r. o., kdy postup je uvedený v podkapitole 4.3.2. (Šebestíková, 2011)

Snížení základního kapitálu

Akciová společnost zaznamenává dvě možnosti, kterými snižuje základní kapitál. V prvním případě se jedná o efektivní snížení, kdy se část majetku společnosti vyplácí akcionářům. Druhou možností je nominální snížení. V tomto případě se majetek společnosti nemění, protože se jedná pouze o účetní operaci. Základní kapitál se také může snížit tzv. zjednodušeným snížením. Tento způsob může akciová společnost využít v případě, že bude základní kapitál snižovat z důvodu uhrazení ztráty. (Moravec & Andreisová, 2021)

O rozdělování hospodářského výsledku rozhoduje valná hromada. O hospodářském výsledku se účtuje na účet 431 – Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení. V případě, že je výsledkem hospodaření zisk, tak má společnost několik možností, jak se ziskem naložit. První z možností je převod podílu akcionářům, který se zaúčtuje 431/364. Další způsob, jak může společnost naložit se ziskem, je úhrada ztráty z minulých let, která se zaúčtuje 431/429. Akciová společnost může také zisk převést na účet nerozděleného zisku, který zaúčtuje 431/428. Pokud akciová společnost tvoří nějaké fondy, tak zisk může také převést do některého z těchto fondů (např. 421 – Rezervní fond nebo 423 – Statutární fondy). Pokud je výsledkem hospodaření ztráta, tak ji lze uhradit pomocí fondů nebo třeba z nerozděleného zisku z minulých let. (Haas Kubátová, 2019b)

5 Charakteristika zvolených společností

Tato kapitola se zabývá charakteristikou vybraných společností pro zpracování bakalářské práce. V první podkapitole je představena společnost BERGER BOHEMIA a. s., která sídlí v České republice. V druhé podkapitole je charakterizována společnost Berger Bau SE, která má sídlo v Německu v Pasově. Charakterizovány jsou základní údaje o společnostech, založení společnosti a vedení společnosti.

5.1 BERGER BOHEMIA a. s.

BERGER BOHEMIA a. s. je stavební firma, která je dceřinou společností firmy Berger Holding SE. Tato mateřská společnost byla založena v roce 1905, sídlí v Německu a má dceřiné společnosti v České republice, Polsku a na Slovensku. (BERGER, 2022)

Hlavním předmětem podnikání firmy BERGER BOHEMIA a. s. je prodej služeb v oboru stavebnictví. Podnik ovšem nabízí i nestavební služby jako např. vedení účetnictví a daňové evidence pro ostatní firmy nebo oprava vozidel či jejich karoserií. (Ministerstvo spravedlnosti ČR, 2022a)

Základní údaje

Datum vzniku a zápisu:	1. května 1992
Spisová značka:	B 217/KSPL Krajský soud v Plzni
Obchodní firma:	BERGER BOHEMIA a. s.
Sídlo:	Klatovská 410/167, Litice, 321 00 Plzeň
Identifikační číslo:	45357269
Právní forma:	Akciová společnost
Předmět podnikání:	Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona, zámečnictví, zednictví, projektová činnost ve výstavbě, provádění staveb, jejich změn a odstraňování, klempířství a oprava karoserií, pokrývačství, tesařství, opravy silničních vozidel, zpracování kamene, vedení účetnictví, vedení daňové evidence, hornická činnost

Jediný akcionář:	Berger Bau SE
Akcie:	počet 1 ks na jméno v zaknihované podobě ve jmenovité hodnotě 122 955 000,-Kč
Základní kapitál:	122 955 000,- Kč

Firma byla založena 1. 5. 1992 pod prvotním obchodním jménem Nové silnice Plzeň a. s. Dne 19. 12. 1996 se obchodní název změnil na Berger Bohemia a. s. Poslední změna v názvu společnosti byla zapsána 7. 7. 1998. V roce 2020 firma provedla výstavbu nové administrativní budovy, která se nachází v areálu firmy. Zaměstnanci se do této budovy přestěhovali 1. 7. 2020. Průměrný počet zaměstnanců činil v tomto roce 286. (Ministerstvo spravedlnosti ČR, 2022a)

Společnost BERGER BOHEMIA a. s. se dne 9. 2. 2021 stala 100 % vlastníkem podílu společnosti Železniční projekčně-stavební kancelář s. r. o. Tato společnost přesunula své sídlo do 5. patra administrativní budovy firmy BERGER BOHEMIA a. s.

Dne 7. 6. 2021 došlo k rozdělení podniku a vznikla nová společnost BERGER SUROVINY s. r. o., na kterou přešla část jmění týkající se zpracování kamene firmy BERGER BOHEMIA a. s. Ke vzniku této společnosti došlo formou odštěpení sloučením. Toto rozdělení již bylo zapsáno do obchodního rejstříku. (Ministerstvo spravedlnosti ČR, 2022a)

Vedení a založení společnosti

Firma BERGER BOHEMIA a. s. byla založena formou notářského zápisu dne 27. 4. 1992 jednorázově. Podnik se založil na dobu neurčitou zápisem v obchodním rejstříku vedeným Krajským soudem v Plzni. Při založení společnosti činil její základní kapitál 122 955 000,- Kč, který byl rozdělen na 101 695 akcií na majitele se jmenovitou hodnotou 1 000,- Kč, na 42 akcií na majitele se jmenovitou hodnotou 500 000,- Kč a na 1 akcii na majitele se jmenovitou hodnotou 260 000,- Kč. Všechny akcie společnosti měly listinnou podobu.

Nejvyšším orgánem společnosti je valná hromada, která se při založení skládala ze všech přítomných akcionářů. Statutárním orgánem společnosti je představenstvo, které mělo 5 členů a kontrolním orgánem společnosti je dozorčí rada, která měla celkem 6 členů.

Nejvyšším orgánem společnosti BERGER BOHEMIA a. s. je valná hromada. Jelikož má společnost od roku 2016 svůj základní kapitál v jedné kmenové akcií na jméno v zaknihované podobě, tak má také jediného akcionáře. Proto působnost valné hromady vykonává jediný akcionář.

Statutárním orgánem společnosti je představenstvo, které se skládá z 5 členů a jejich funkční období činí 3 roky. Všichni členové mohou být opětovně zvoleni do funkce, ale také zároveň mohou být rozhodnutím valné hromady předčasně odvoláni. Představenstvu přísluší obchodní vedení podniku. Předsedou představenstva je Ing. Zdeněk Pilík, který je ve funkci od 30. června 2020. Mezi členy představenstva patří Daniel Hatzesberger, Ing. Ladislav Provod a Alois Miedl, kteří jsou členy od 30. června 2020. Posledním členem představenstva je Bernhard Hanis, který je v představenstvu od 1. února 2021. (Ministerstvo spravedlnosti ČR, 2022a)

Kontrolním orgánem společnosti je dozorčí rada, která má 3 členy, kteří jsou voleni a odvoláváni valnou hromadou. Funkční období členů dozorčí rady je 3 roky, a také mohou být opětovně zvoleni do funkce. Předsedou dozorčí rady je Klaus Höhenberger. Mezi členy dozorčí rady se řadí Jiří Franěk a Friedrich Wilhelm. Všichni členové jsou ve své funkci od 18. července 2021. (Ministerstvo spravedlnosti ČR, 2022a)

Společnost je zastupována buď společně dvěma členy představenstva anebo jedním pověřeným členem představenstva. Tento pověřený člen musí být zvolen většinou členů představenstva a má tedy oprávnění samostatně zastupovat společnost.

5.2 BERGER BAU SE

Společnost BERGER BAU SE se řadí také do skupiny společností Berger Holding SE, která má sídlo v Pasově. BERGER BAU SE má v Německu více poboček, ale její centrála sídlí také v Pasově.

BERGER BAU SE nabízí svým zákazníkům mnoho služeb týkající se především stavebních prací. Mezi nabízené služby patří stavební projekty a výstavba obytných komplexů, administrativních budov, nákupních center, sportovních zařízení nebo nemocnic. Dále se společnost zabývá výstavbou nebo opravou dopravních cest, jako jsou silnice, dálnice, mosty, parkoviště nebo letiště.

Základní údaje

Vznik společnosti:	v roce 1975 byla založena společnost BERGER BAU
Spisová značka:	HRB 10251 Okresní soud v Pasově
Obchodní firma:	BERGER BAU SE
Sídlo:	Äußere Spitalhofstraße 19, 94036 Passau, Německo
Právní forma:	Evropská společnost
Předmět podnikání:	Služby týkající se stavebních prací
Jediný akcionář:	Berger Holding SE

Sídlo společnosti BERGER BAU SE se nyní nachází v Pasově, kam bylo v roce 1986 přemístěno. Metropolitní pobočka podniku se nachází v Berlíně. Tato účetní jednotka je plně vlastněna a zároveň má jediného ovládajícího akcionáře společnost Berger Holding SE. Do předmětu podnikání společnosti spadají stavební projekty ve všech stavebních sektorech. Patří sem stavba budov (kliniky, školy, výzkumná centra, obytné budovy, administrativní budovy a další), dopravních cest (silnice, dálnice, parkoviště, deskové tratě, letištní plochy, mostní konstrukce a další), developerské práce nebo rekonstrukce. (BERGER HOLDING SE, 2022a)

Vedení a založení společnosti

Předchůdce společnosti BERGER BAU SE byl založen v roce 1905 jako malá firma a jejím zakladatelem byl stavitel Hans Berger, po kterém je společnost pojmenovaná. Tento malý stavební podnik se ve městě Vilshofen rychle prosadil mezi tamní konkurencí a začal se rozrůstat. V roce 1975 společnost BERGER zakládá BERGER BAU a buduje divizi mostních konstrukcí. Společnost BERGER BAU se v roce 1986 stěhuje do nového sídla, které se nachází v Pasově. Metropolitní pobočka v Berlíně byla založena v roce 1991 a následovala expanze skupiny BERGER do České republiky a Polska.

Společnost BERGER BAU SE je evropská akciová společnost, proto je jejím nejvyšším orgánem valná hromada. Statutární orgán společnosti představuje představenstvo, které má aktuálně 6 členů, jimiž jsou Franz Wallner, Hermann Bock, Erwin Gessl, Bernhard Hanis, Daniel Hatzesberger a Klaus Hoehenberger. Kontrolní orgán má na starosti dozorčí rada, jejímž předsedou je Hans Berger a dále má 4 členy. (BERGER HOLDING SE, 2022b)

6 Daňová specifika zvolených společností

Tato kapitola bude zaměřena na daňová specifika společností BERGER BOHEMIA a. s. a BERGER BAU SE. Daňová specifika budou zaměřena na daň z příjmů právnických osob, silniční daň a daň z přidané hodnoty. V první části budou znázorněny specifika u společnosti BERGER BOHEMIA a. s. a následně druhá podkapitola se zaměří na specifika společnosti BERGER BAU SE. Obě společnosti jsou plátcí DPH a daně z příjmů fyzických osob a zároveň jsou poplatníky silniční daně a daně z příjmů právnických osob.

6.1 BERGER BOHEMIA a. s.

Tato podkapitola se bude zabývat daňovými povinnostmi společnosti BERGER BOHEMIA a. s.

DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH A PRÁVNICKÝCH OSOB

Společnost je plátcem daně z příjmů fyzických osob. Má tedy proto povinnost odvádět zálohy na tuto daň a k tomu i srážkovou daň za své zaměstnance příslušnému správci daně. Firma je zároveň poplatníkem daně z příjmů právnických osob. Sazba daně z příjmů právnických osob je 19 % a předmětem daně jsou příjmy z činnosti společnosti a její majetek. Základ daně se vypočte z hospodářského výsledku viz kapitola 3.3.1 Daň z příjmů společnosti s ručením omezeným. Vypočtený základ daně účetní jednotka ještě zaokrouhlí na celé tisíce dolů a následně vynásobí sazbou daně, která činí 19 %. Vypočtená daň se následně může snížit ještě o slevy na dani, které ale podnik BERGER BOHEMIA a. s. v současné době nevyužívá.

Daňové přiznání

Společnost podává daňové přiznání příslušnému finančnímu úřadu za daň z příjmů právnických osob vždy do 1. 7. následujícího zdaňovacího období, protože podléhá auditu. Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok.

DAŇ Z PŘIDANÉ HODNOTY

Účetní jednotka je plátcem DPH, a proto má k této dani daňovou povinnost. Předmětem DPH je např. prodej služeb nebo nákup materiálu z členského státu Evropské unie.

Sazby DPH

Ve společnosti se používají všechny tři sazby DPH, tzn. základní (21 %), první snížená (15 %) a druhá snížená (10 %). Základní sazba se používá při nákupu nebo prodeji materiálu, zboží, při dopravě nebo pronájmu. První snížená sazba se využívá např. při nákupu vody nebo jiného občerstvení nebo pro vstupní prohlídky zaměstnanců firmy. Druhou sníženou sazbu firma používá při nákupu knih (např. daňových zákonů), za vodné a stočné nebo za ubytování. Společnost ve svém podnikání také využívá tzv. přenesenou daňovou povinnost. Tuto přenesenou daňovou povinnost podnik používá při fakturování za stavební práce. Společnost o přenesené daňové povinnosti účtuje formou samovyměření, to znamená, že se vypočítá daň na vstupu a daň na výstupu.

Daňové přiznání

Účetní jednotka je měsíčním plátcem DPH, proto je zdaňovacím obdobím kalendářní měsíc. Podnik podává daňové přiznání a zároveň kontrolní hlášení za zdaňovací období vždy k 25. dni následujícího měsíce.

SILNIČNÍ DAŇ

Společnost BERGER BOHEMIA je poplatníkem silniční daně, protože ke svému podnikání využívá motorová vozidla. Předmětem této daně jsou nově od 1. ledna 2022 pouze vybraná nákladní vozidla a případně i jejich přípojná vozidla, u nichž je hmotnost větší než 12 tun. Před touto novelou spadali do předmětu daně veškerá motorová vozidla, která má podnik ve svém vlastnictví, využívá je ke svému podnikání a jsou registrována v České republice.

Sazba daně

Podnik využívá sazby silniční daně podle druhu vozidel dle platných sazeb, které jsou uvedeny v § 6 zákona o silniční dani. Základem daně u nákladních vozidel je součet nejvyšších hmotností v tunách na nápravu a počet náprav.

Daňové přiznání

Zdaňovacím obdobím silniční daně je kalendářní rok. Společnost podává daňové přiznání k 31. lednu následujícího roku po zdaňovacím období. Od začátku roku 2022 platí novela zákona, která udává placení silniční daně jednorázově k 31. lednu následujícího po zdaňovacím období. Jsou tedy u této daně zrušeny platby čtvrtletních záloh.

6.2 BERGER BAU SE

Tato část je zaměřena na daňová specifika u německé společnosti BERGER BAU SE.

DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH A PRÁVNICKÝCH OSOB

Společnost BERGER BAU SE je poplatníkem daně z příjmů právnických osob v Německu. Základem pro stanovení daně z příjmů právnických osob je zdanitelný příjem dle § 7 odst. 1 Körperschaftsteuergesetz (KStG), což je německý zákon o daních z příjmů právnických osob. Stanovení zdanitelného příjmu vychází jak ze „zvláštních předpisů“ KStG, tak z předpisů zákona o dani z příjmů (EStG).

Základ daně

Příjmy z obchodních operací i příjmy z podnikání se stanoví jako zisk dle § 4 EStG. To udává ekonomický výsledek společnosti, který se následně přepočte na daňový zisk. Následně dojde prostřednictvím podrozvahových úprav k získání zdanitelného příjmu, který je vyměřovacím základem pro daň z příjmů právnických osob. Tento vyměřovací základ daně se následně vynásobí daňovou sazbou pro daň z příjmů právnických osob, která činí 15 %. Společnost musí ovšem také odvádět příspěvek solidarity, který činí 5,5 % z tohoto základu a živnostenskou daň, která má sazbu 3,5 % ze základu.

Zjednodušené schéma výpočtu vyměřovacího základu pro DPPO:

- Roční čistý zisk/ztráta = ekonomický výsledek hospodaření
- +/- úpravy daňových předpisů (daňová rozvaha)
- = daňový rozvahový zisk/ztráta
- +/- podrozvahové úpravy
- = zdanitelný příjem (zdanitelný zisk)

Daňové přiznání

Zákonné lhůty pro podání přiznání k dani z příjmů právnických osob vycházejí z § 149 daňového řádu (AO). Pokud by společnost nepodléhala auditu, tak musí daňové přiznání podat do sedmi měsíců po skončení kalendářního roku, tedy do 31. července. To ale není případ společnosti BERGER BAU SE, protože tato společnost podléhá auditu. V takovém případě musí podat daňové přiznání do konce února následujícího kalendářního roku po zdaňovacím období (pro rok 2021 to tedy je do 28. 2. 2023).

V souvislosti s pandemií Covid 19 došlo v Německu pro zdaňovací období 2020 až 2024 ke zmírnění těchto zákonem stanovených lhůt. Toto zmírnění je uvedené v následující tabulce.

Tab. 1: Zmírnění lhůt pro odevzdání daňového přiznání v rámci pandemie COVID

Zdaňovací období	Společnost bez auditu	Společnost s auditem
2020	3 měsíce (do 1. 11. 2021)	6 měsíců (do 31. 8. 2022)
2021	3 měsíce (do 31. 10. 2022)	6 měsíců (do 31. 8. 2023)
2022	2 měsíce (do 2. 10. 2023)	5 měsíců (do 31. 7. 2024)
2023	1 měsíc (do 2. 9. 2024)	3 měsíce (do 2. 6. 2025)
2024	-	2 měsíce (do 30. 4. 2026)

Zdroj: vlastní zpracování (2022)

DAŇ Z PŘIDANÉ HODNOTY

Účetní jednotka BERGER BAU SE je plátcem DPH, a proto má taky daňovou povinnost vůči této dani.

Sazba daně

Společnost ve svém podnikání využívá především dvě daňové sazby u DPH. První sazba činí 0 %, a tuto sazbu podnik používá u interního prodeje, který je nezdanitelný nebo u doručování v rámci EU. Druhá sazba je 19 %, která je běžnou sazbou pro DPH, a tu společnost využívá při prodeji služeb. Ještě existuje sazba 7 %, která značí sníženou sazbu DPH, ale tuto sazbu společnost BERGER BAU SE moc nevyužívá. Účetní jednotka naopak ve svém podnikání často využívá režim přenesené daňové povinnosti. Pod tuto přenesenou daňovou povinnost spadají stavební práce nebo například u vypořádání pronájmu mezi společnostmi BERGER BAU SE sídlící v Německu a BERGER BAU sídlící v Polsku.

Daňové přiznání

Společnost je povinná podávat daňové přiznání k DPH. V průběhu zdaňovacího období musí účetní jednotka podávat pravidelné zálohové přiznání k DPH, které může podávat buď měsíčně nebo čtvrtletně, ale v obou případech vždy do 10. dne zálohového období. Po skončení účetního období je společnost povinna podat ještě roční daňové přiznání

k DPH, u kterého jsou termíny totožné, jako u přiznání k DPPO, tedy do konce února následujícího kalendářního roku po zdaňovacím období.

SILNIČNÍ DAŇ

Společnost má povinnost každoročně odvádět daň z vozidel na hlavní celní úřad. Daňová povinnost k vozidlu vzniká ihned po jeho registraci na registračním úřadě, na kterém se provádí i následná registrace k dani. Registrační úřad následně stanoví výši daně a předá ji celnímu úřadu. Na základě toho celní správa vystaví a zašle společnosti daňový výměr. U silniční daně se nemusí podávat daňové přiznání.

Výpočet daně

U silniční daně se do výpočtu zahrnují různá kritéria jako je např. rozdělení typů vozidel na motocykly, osobní automobily, obytné automobily, užitková vozidla nebo nákladní automobily. Další faktory jsou např. typ pohonu, objem motoru nebo emisní třída.

7 Účetní specifika zvolených společností

Tato kapitola představuje účetní specifika vybraných společností. Účetní specifika budou znázorněna na účetních případech u dlouhodobého a oběžného majetku, daní, pohledávek, závazků, hospodářského výsledku a základního kapitálu daných společností. V první podkapitole budou uvedena specifika u české společnosti BERGER BOHEMIA a. s., a v následující podkapitole pak u německé společnosti BERGER BAU SE.

7.1 BERGER BOHEMIA a. s.

BERGER BOHEMIA a. s. je kategorizována jako střední účetní jednotka. Podnik vede účetnictví v souladu se zákonem o účetnictví a s vyhláškou č. 500/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů a dodržuje obecné účetní zásady. Společnost musí za každé účetní období zpracovat účetní závěrku, která musí obsahovat rozvahu, výkaz zisků a ztráty, přehled o peněžních tocích, přehled o změnách vlastního kapitálu a přílohu k účetní závěrce. K vedení účetnictví využívá společnost účetní program Navision. Účetní jednotka při účtování mezi Berger skupinou využívá vnitropodnikové účetnictví. Do Berger skupiny se řadí ty společnosti, které spadají pod společnost BERGER (jsou její pobočkou nebo dceřinou či holdingovou společností). V následujících podkapitolách budou znázorněny konkrétní účetní případy společnosti, které se budou týkat majetku, zásob, peněžních prostředků, daní, pohledávek, závazků, hospodářského výsledku a základního kapitálu.

7.1.1 Dlouhodobý a oběžný majetek společnosti

Společnost BERGER BOHEMIA a. s. rozděluje svůj majetek na dlouhodobý hmotný majetek, dlouhodobý nehmotný majetek a drobný majetek. Pro zařazení majetku do správné skupiny je rozhodující pořizovací cena majetku. Do oběžného majetku společnosti spadají zásoby a peněžní prostředky v pokladně a na bankovních účtech.

Dlouhodobý majetek

U dlouhodobého hmotného majetku je stanovena hranice pořizovací ceny nad 80 tisíc Kč. Pro dlouhodobý nehmotný majetek si společnost určila hranici pořizovací ceny 60 tisíc Kč. Pokud majetek tuto hranici nepřekročí, tak o něm společnost účtuje jako o drobném majetku. Do dlouhodobého nehmotného majetku společnosti patří např. software. Do hmotného majetku pak společnost řadí osobní automobily, nákladní automobily, pracovní

stroje, budovy nebo stavby. Do drobného majetku se pak řadí počítače, tiskárny, scannery nebo skartovačky. U dlouhodobého hmotného majetku využívá společnost zrychlené odepisování, naopak u drobného majetku je používáno rovnoměrné odepisování.

Účetní jednotka používá pro hmotný majetek následující analytické účty:

- 021.001 – budovy, haly, stavby
- 022.001 – energetické stroje
- 022.002 – pracovní stroje
- 022.003 – ostatní stroje
- 022.005 – osobní automobily
- 022.006 – nákladní automobily
- 022.007 – ostatní dopravní prostředky
- 022.009 – inventář
- 022.100 – drobný majetek

Společnost využívá analytiku také pro účet 042 – Pořízení dlouhodobého hmotného majetku. Pokud se jedná o dlouhodobý hmotný majetek, tak podnik využívá analytiku 042.001. Naopak pokud jde o drobný majetek, tak zde se používá analytický účet 042.002. Účetní jednotka má analyticky rozdělený i účet 082, který je stejně analyticky rozdělen dle typu majetku jako účet 022 (např. oprávkky k nákladním automobilům jsou účtovány na účet 022.006). Pro dlouhodobý nehmotný majetek společnost nevyužívá žádné analytické účty.

Oběžný majetek

K účtování o zásobách slouží účtová třída 1 – Zásoby. Společnost BERGER BOHEMIA a. s. oceňuje své zásoby pořizovací cenou. Do podnikových zásob spadá materiál (např. náhradní díly) a výrobky (např. kamenivo, které firma sama vytěží). Veškeré zásoby společnosti se při vyskladňování oceňují váženým aritmetickým průměrem. O pořízení materiálu společnost účtuje bez použití analytických účtů. Analytické účty podnik využívá až v případě účtu 501 – Spotřeba materiálu, který má rozdělený na několik desítek analytických účtů např.:

- 501.004 – Ostatní materiál
- 501.100 – Kancelářské potřeby
- 501.101 – Papír, papírové výrobky

- 501.111 – Mycí a čisticí prostředky

Společnost má své peněžní prostředky buď na bankovním účtu (BÚ) anebo v pokladně. Účet pokladna je dále analyticky rozdělen na 211.001 – pokladna v korunách a 211.002 – pokladna v eurech. Účetní jednotka má čtyři bankovní účty vedený v korunách a jeden bankovní účet, který je veden v eurech, takže i bankovní účty jsou analyticky rozděleny. Účet vedený v korunách u UniCredit Bank má analytické označení 221.001, a společnost tento účet využívá nejvíce. Další účty společnosti v korunách jsou u Komerční banky 221.002, u Obchodní banky 221.003 a u České spořitelny 221.012. Jediný účet, který je veden v eurech má společnost u UniCredit Bank a značí ho 221.006. Pro převod peněz z pokladny na bankovní účet a obráceně využívá společnost účet 261 – Peníze na cestě.

V následujících tabulkách budou znázorněny některé konkrétní účetní operace společnosti, které se týkají dlouhodobého a oběžného majetku.

Tab. 2: Účetní operace s dlouhodobým majetkem BERGER

ÚČETNÍ PŘÍPAD	MD	D
Přijatá faktura (PF) – nákup osobního auta	042.001	321.001
DPH k PF	343.116	321.001
Zařazení auta do užívání	022.005	042.001
Roční odpisy auta	551	082.005
Prodej auta	541	082.005
Vyřazení auta z evidence	082.005	022.005
PF – pořízení scanneru	042.002	321.001
DPH k PF	343.116	321.001
Zařazení scanneru do užívání	022.100	042.002

Zdroj: vlastní zpracování (2022)

Tab. 3: Účetní operace s oběžným majetkem BERGER

ÚČETNÍ PŘÍPAD	MD	D
VF – prodej kameniva	311.001	601.001
DPH k VF	311.001	343.216
Platba VF	221.001	311.001
Přefakturace platba	315.001	211.001
Přefakturace zúčtování	311.001	315.001
PF – pořízení papíru	111	321.001
DPH k PF	343.116	321.001
Úhrada PF	321.001	221.001
Materiál přebrán na sklad	112	111
Výdej papíru do spotřeby	501.101	112
Vystavená faktura (VF) – nákup kameniva	311.001	601.001
Výdej kameniva	583	123

Zdroj: vlastní zpracování (2022)

7.1.2 Pohledávky a závazky společnosti

Tato podkapitole se věnuje pohledávkám a závazkům společnosti BERGER BOHEMIA a. s.

Pohledávky

O pohledávkách se účtuje v účtové skupině 31 – Pohledávky. Společnost především používá z této skupiny účty 311, 314 a 315. Pro účet 311 – Odběratelé využívá účetní jednotka analytických účtů, a to:

- 311.001 – tuzemští odběratelé
- 311.002 – zahraniční odběratelé
- 311.400 – odběratelé ve skupině

Do odběratelů ve skupině patří veškeré společnosti, které spadají pod společnost BERGER (např. BERGER BETON spol. s r. o., BERGER SUROVINY s. r. o. nebo

BERGER BAU SE). Každý z těchto odběratelů má svůj analytický účet. Jako příklad budou uvedeny tyto účty:

- 311.401 – Berger Beton Pilsen
- 311.412 – Berger Suroviny
- 311.413 – ŽPK

O poskytnutých zálohách pak účetní jednotka účtuje bez analytického rozdělení na účet 314 – Poskytnuté provozní zálohy. Ve společnosti se také účtuje na účet 315 – Ostatní pohledávky, který firma používá pro splátkové kalendáře, reklamace nebo přefakturace. Tento účet si podnik analyticky rozděluje na vícero analytických účtů např.:

- 315.001 – přefakturace
- 315.002 – reklamace
- 315.100 – jiné pohledávky
- 315.101 – splátkové kalendáře

Závazky

Společnost účtuje o svých závazcích v účtové třídě 3 – Zúčtovací vztahy, a to hlavně ve skupině 32 – Krátkodobé závazky. U závazků podnik využívá účtů 321 – Dodavatelé, 324 – Přijaté provozní zálohy a účet 368 – Závazky k účastníkům sdružení. Účet 325 – Ostatní závazky se ve společnosti nevyužívá. Účetní jednotka analyticky rozlišuje dodavatele, a to:

- 321.001 – tuzemští dodavatelé
- 321.002 – zahraniční dodavatelé
- 321.300 – dodavatelé ve skupině

Dodavatelé ve skupině se dále řadí do několika analytických účtů (např. 321.301 – Berger Beton Pilsen nebo 321.312 – Berger Suroviny).

V této tabulce jsou ukázány některé konkrétní účetní případy, které společnost používá u svých pohledávek a závazků.

Tab. 4: Účetní operace s pohledávkami a závazky BERGER

ÚČETNÍ PŘÍPAD	MD	D
VF – prodej kameniva	311.001	601.001
DPH k VF	311.001	343.216
Platba VF	221.001	311.001
Přefakturace platba	315.001	211.001
Přefakturace zúčtování	311.001	315.001
PF – nákup autodílů	111	321.001
DPH k PF	343.116	321.001
Úhrada PF	321.001	221.001

Zdroj: vlastní zpracování (2022)

Účetní jednotka má také závazky ke svým zaměstnancům a k institucím sociálního a zdravotního pojištění. O závazcích k zaměstnancům účtuje společnost v účtové skupině 33 – Zúčtování se zaměstnanci a institucemi. Své zaměstnance společnost rozděluje v účtech analyticky na dělníky a technicko-hospodářské pracovníky (THP). Podnik také analyticky rozlišuje účet 336 – Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění, dle toho zda se jedná o zdravotní nebo sociální pojištění. Analytické účty, které se používají ve společnosti ke mzdám.

- 331.001 – dělníci
- 331.002 – THP
- 336.001 – zdravotní pojištění dělníci
- 336.002 – zdravotní pojištění THP
- 336.003 – sociální zabezpečení dělníci
- 336.004 – sociální zabezpečení THP
- 342.001 – záloha k dani z příjmu a srážková daň dělníci
- 342.002 – záloha k dani z příjmů a srážková daň THP

Ke všem výše uvedeným analytickým účtům se váže také analytika k nákladovým účtům např. 521.001 – Mzdové náklady dělníci nebo 524.004 – sociální zabezpečení THP.

V následující tabulce jsou znázorněny účetní operace týkající se mezd zaměstnanců společnosti.

Tab. 5: Účetní operace se mzdami BERGER

ÚČETNÍ PŘÍPAD	MD	D
Předpis mezd dělníků	521.001	331.001
Předpis mezd THP	521.002	331.002
SP – zaměstnanec THP	331.002	336.004
ZP – zaměstnanec THP	331.002	336.002
SP – zaměstnavatel za THP	524.004	336.004
ZP – zaměstnavatel za THP	524.002	336.002
Zálohová daň z příjmů	331.002	342.002
Srážková daň	331.002	342.002
Platba SP za THP	336.004	221.001
Platba ZP za THP	336.002	221.001
Výplata mezd THP	331.002	221.001

Zdroj: vlastní zpracování (2022)

7.1.3 Daně

Společnost účtuje o daních v účtové skupině 34 – Zúčtování daní a dotací. Účetní jednotka analyticky rozlišuje účet 342 dle toho, zda se jedná o dělníky nebo THP. Daň z příjmů právnických osob a silniční daň společnost analyticky nerozlišuje. Dále se pak analyticky rozděluje účet 343 dle sazby daně a podle toho, zda se jedná o daň na vstupu nebo výstupu. Společnost dále využívá přenesenou daňovou povinnost, kterou má také analyticky rozlišenou. V tabulce níže bude vidět analytické rozdělení DPH na vstupu a výstupu.

Tab. 6: Analytické rozdělení DPH BERGER

DPH	NA VSTUPU	NA VÝSTUPU
Sazba 10 %	343.106	343.206
Sazba 15 %	343.109	343.209
Sazba 21 %	343.116	343.216
Přenesená – stavební práce	343.186	343.286
Přenesená - odpady	343.187	343.287
Přenesená - plechy	343.190	343.290

Zdroj: vlastní zpracování (2022)

V následující tabulce budou znázorněny vybrané konkrétní účetní případy společnosti, týkající se daní.

Tab. 7: Účetní operace s daněmi BERGER

ÚČETNÍ PŘÍPAD	MD	D
Předpis daně z příjmů PO	591	341
Předpis silniční daně	531	345
Platba silniční daně	345	221.001
PF - DPH za nákup vody	343.109	321.001

Zdroj: vlastní zpracování (2022)

7.1.4 Výsledek hospodaření a základní kapitál

Hospodářským výsledkem společnosti může být buďto zisk nebo ztráta. O rozdělení výsledku hospodaření projednává valná hromada společnosti. Na začátku účetního období účetní jednotka převede hospodářský výsledek na účet 431 – Hospodářský výsledek ve schvalovacím řízení, ze kterého se následně zisk/ztráta rozděluje dále. U těchto účtů společnost nevyužívá žádnou analytiku. V této tabulce budou ukázány účetní operace, které se týkají rozdělení hospodářského výsledku.

Společnost zvyšovala základní kapitál pouze jednou, a to v roce 1993. Základní kapitál se tehdy zvýšil o 21 260 000,- Kč. Účetní jednotka o tom zaúčtovala zprvu na vrub účtu 353 – Pohledávky za upsaný základní kapitál a souvztažně ve prospěch účtu 419 – Změny

základního kapitálu. Po zapsání zvýšení základního kapitálu do obchodního rejstříku o tom společnost zaúčtovala na vrub účtu 419 a ve prospěch účtu 411. Účetní jednotka dosud svůj základní kapitál nesnižovala.

Tab. 8: Rozdělení výsledku hospodaření BERGER

ÚČETNÍ PŘÍPADY	MD	D
Výsledek hospodaření	701	431
Rozdělení zisku akcionářům	431	364
Srážková daň z podílu	364	342.002
Převod zisku na nerozdělený zisk	431	428

Zdroj: vlastní zpracování (2022)

7.2 BERGER BAU SE

Společnost BERGER BAU SE je evropská akciová společnost a má ze zákona povinnost vést účetnictví. Společnost nemá uloženou standardizovanou účtovou osnovu. K vedení účetnictví využívá speciálně vyvinuté účtové osnovy v účetním systému Navision, které jsou individuálně přizpůsobené struktuře společnosti na základě požadavků na klasifikaci rozvahy dle § 266 obchodního zákoníku. Účetní jednotka má povinnost za každé účetní období zpracovat účetní závěrku. Společnost ovšem nemusí provádět žádnou závěrkovou (účetní) operaci, což znamená, že účetní jednotka nemusí účtovat o kurzových rozdílech. V níže uvedených podkapitolách budou znázorněny účetní případy týkající se majetku, pohledávek, závazků, daní, základního kapitálu a výsledku hospodaření. Účtování na stranu „Má dáti“ a „Dal“ bude znázorněno jen dle názvu daného účtu, kdy bude uvedený český překlad a v závorce originální název účtu v německém jazyce, protože společnost nemá standardní účetní rámec a čísla účtů si volí libovolně dle jejich potřeb. Z tohoto důvodu nebudou uváděna zvolená čísla u jednotlivých účtů společnosti, jelikož by to nepřineslo žádnou dodatečnou informační hodnotu. Originální německý název bude v závorce uveden vždy, pokud bude účet uveden poprvé. Jakmile se daný účet bude v účetních příkladech opakovat, tak originální název znovu uveden nebude.

7.2.1 Dlouhodobý a oběžný majetek společnosti

Účetní jednotka BERGER BAU SE ve svém podnikání využívá jak dlouhodobý majetek, tak i oběžný majetek, do kterého spadají zásoby materiálu, polotovarů, výrobků nebo zboží a zároveň také peněžní prostředky společnosti v pokladně nebo uložené v bance.

Dlouhodobý majetek

Společnost má stanovenou hranici pro dlouhodobý majetek na 1 000 EUR. Pokud by majetek tuto hranici nepřekročil, tak se jedná o takzvaný dlouhodobý drobný majetek. Dlouhodobý majetek se oceňuje buď v pořizovací ceně, nebo ve výrobních nákladech. Dále účetní jednotka tento majetek odepisuje, buď dle plánovaných odpisů, kdy využívá dobu předpokládané životnosti majetku, nebo dle neplánovaných odpisů, kdy se předpokládá trvalé znehodnocení majetku. Doba odepisování majetku vychází dle obchodního práva z daňových odpisů.

Oběžný majetek

Účetní jednotka účtuje o zásobách v účetním systému Navision, kde má k dispozici skladovou evidenci zásob, ve které jsou zaznamenávány přesně veškeré jejich příjmy a výdaje. Společnost na základě údajů ve skladové evidenci přenáší aktuální zásoby do finančního účetnictví v rámci měsíční inventury. Zásoby se v podniku oceňují buď v pořizovacích cenách, nebo v tržních cenách. V některých případech se ve firmě využívá také metoda oceňování FIFO, LIFO nebo oceňování průměrnou cenou.

Do oběžného majetku spadají mimo zásoby také peněžní prostředky a ekvivalenty. Ty se ve společnosti skládají z pohledávek, peněžních prostředků v pokladně a na bankovních účtech a z cenin. Ve společnosti se pravidelně provádí analýza likvidity. Bankovní účty společnost využívá jak v eurech, tak i v cizí měně. V účtové osnově je pro každý bankovní účet podniku uveden samostatný účet. Měny se přepočítávají dle průměrného spotového kurzu vždy k rozvahovému dni. Převody peněz mezi bankou a pokladnou se účtují pomocí tranzitního/převodního účtu.

V tabulkách níže bude znázorněno zaúčtování některých účetních případů ve společnosti týkající se dlouhodobého majetku, zásob a peněžních prostředků. Jak již bylo zmíněno v prvním odstavci kapitoly 7.2, tak v tabulkách budou uvedeny jen názvy účtů a ne čísla využívaná ve firmě, protože společnost si sama určuje čísla k účtům dle jejich potřeb.

Tab. 9: Účetní případy s dlouhodobým majetkem BERGER BAU

ÚČETNÍ PŘÍPAD	MD	D
PF – nákup osobního auta	Nákup pozemků budov a zařízení (<i>Kauf von Sachanlagevermögen</i>)	Obchodní závazky (<i>Verpflichtungen aus Geschäftsbeziehungen</i>)
DPH k PF	DPH (<i>Vorsteuer</i>)	Obchodní závazky
Zařazení auta do užívání	Pozemky, budovy a zařízení (<i>Sachanlagevermögen</i>)	Nákup pozemků budov a zařízení
Roční odpisy auta	Odpisy (<i>Abschreibungen</i>)	Pozemky, budovy a zařízení
Prodej auta	Úbytky pozemků budov a zařízení (<i>Anlagenabgänge Sachanlagen</i>)	Pozemky, budovy a zařízení
PF – pořízení scanneru	Okamžitý odpis (<i>Sofortabschreibung</i>)	Obchodní závazky

Zdroj: vlastní zpracování (2022)

Tab. 10: Účetní případy s oběžným majetkem BERGER BAU

ÚČETNÍ PŘÍPAD	MD	D
PF – pořízení zásob	Výdaje na suroviny, zásoby a zboží (<i>Aufwendungen für RHB und bezogene Waren</i>)	Obchodní závazky
DPH k PF 19%	DPH	Obchodní závazky
PF doprava zásob	Vedlejší pořizovací náklady (<i>Bezugsnebenkosten</i>)	Obchodní závazky
Zaučtování zásob na sklad	Suroviny a zásoby (<i>Roh-, Hilfs- und Betriebsstoffe</i>)	Změna zásob (<i>Bestandsveränderung</i>)
Vyskladnění zásob	Změna zásob	Suroviny a zásoby
Úhrada PF z bankovního účtu	Obchodní závazky	Bankovní účet
Úhrada VF na bankovní účet	Bankovní účet	Obchodní pohledávky (<i>Forderungen Lieferungen und Leistung</i>)
Převod peněz z hotovosti na bankovní účet	Účet pro převod peněz (<i>Geldtransitkonto</i>)	Pokladna (<i>Kasse</i>)
Peníze připsány na BÚ	Bankovní účet	Účet pro převod peněz

Zdroj: vlastní zpracování (2022)

7.2.2 Pohledávky a závazky společnosti

V této podkapitole budou uvedeny informace o rozdělení a účtování pohledávek a závazků společnosti BERGER BAU SE.

Pohledávky

Společnost BERGER BAU SE má ve své účtové osnově přesně rozdělené různé typy pohledávek. Nejčastěji využívaným typem pohledávky v podniku je pohledávka za zákazníky. Účetní jednotka si rozděluje své zákazníky na odběratele z Německa a odběratele z ciziny. Přesný výpis s veškerými informacemi o zákaznících má podnik uvedený v programu Navision. Dalšími typy pohledávek jsou:

- Pohledávky za přidruženými společnostmi
- Věřitelé s debetními zůstatky
- Zúčtovací účty
- Úvěrové účty
- Pochybné pohledávky
- Ostatní pohledávky

Účet ostatní pohledávky se ve společnosti využívá například pro naběhlé úroky z dluhopisů. Do pohledávek dále spadají poskytnuté zálohy.

Závazky

Stejně jako u pohledávek, tak i u závazků je nejčastěji využívaným typem závazky vůči dodavatelům, kdy si společnost své dodavatele rozděluje také na dodavatele z Německa a dodavatele z ciziny. Seznam dodavatelů má účetní jednotka uvedený v programu Navision. Dalšími typy závazků jsou:

- Závazky vůči přidruženým společnostem
- Pohledávky s kreditními zůstatky
- Půjčky
- Mzdy, příspěvky na sociální zabezpečení
- Ostatní závazky

Závazky si společnost člení pomocí seznamu otevřených položek. Do ostatních závazků spadá například zaúčtování odvodu na kompenzaci pro těžce zdravotně postižené osoby. Do závazků patří také přijaté zálohy společnosti. V níže uvedených tabulkách budou

uvedeny účetní případy týkající se pohledávek a závazků společnosti. V první tabulce budou ukázány účetní případy pohledávek a závazků týkající se především obchodních styků a záloh. Ve druhé tabulce pak bude uvedeno účtování týkající se mezd zaměstnanců.

Tab. 11: Účetní případy pohledávek a závazků BERGER BAU

ÚČETNÍ PŘÍPAD	MD	D
VF – prodej zboží	Obchodní pohledávky	Příjmy z prodeje zboží (<i>Umsatzerlöse</i>)
DPH k VF	Obchodní pohledávky	DPH (<i>Umsatzsteuer</i>)
Platba VF	Bankovní účet	Obchodní pohledávky
Vyplacení zálohy dodavateli	Provedené zálohy (<i>Geleistete Anzahlungen</i>)	Bankovní účet
Zúčtování zálohy	Obchodní závazky	Provedené zálohy
DPH k zálohám 19%	Odčitatelná daň (<i>Abziehbare Vorsteuer</i>)	Odčitatelná daň
PF nákup materiálu	Suroviny a zásoby	Obchodní závazky
DPH k PF	DPH	Obchodní závazky
Úhrada PF z banky	Obchodní závazky	Bankovní účet
Přijatá záloha	Bankovní účet	Přijaté platby (<i>Erhaltene Anzahlungen</i>)
Zúčtování zálohy	Přijaté platby	Obchodní pohledávky
DPH k přijatým zálohám	Odčitatelná daň	Odčitatelná daň

Zdroj: vlastní zpracování (2022)

Tab. 12: Účetní případy se mzdami BERGER BAU

ÚČETNÍ PŘÍPAD	MD	D
Předpis mezd zaměstnanců	Mzdy a platy (<i>Lohn und Gehalt</i>)	Závazky za mzdy a platy (<i>Verbindlichkeiten Lohn/Gehalt</i>)
SP – zaměstnanec	Mzdy a platy	Závazky sociálního zabezpečení (<i>Verbindlichkeiten Sozialversicherung</i>)
ZP – zaměstnanec	Mzdy a platy	Závazky sociálního zabezpečení
SP – zaměstnavatel	Zákonné sociální výdaje (<i>Gesetzliche soziale Aufwendungen</i>)	Závazky sociálního zabezpečení
ZP – zaměstnavatel	Zákonné sociální výdaje	Závazky sociálního zabezpečení
Srážková daň	Mzdy a platy	Závazky k dani ze mzdy/církevní dani/ příplatku solidarity (<i>Verbindlichkeiten Lohnsteuer/ Kirchensteuer/Solidaritätszuschlag</i>)
Platba SP	Závazky sociálního zabezpečení	Bankovní účet
Platba ZP	Závazky sociálního zabezpečení	Bankovní účet
Výplata mezd	Závazky za mzdy a platy	Bankovní účet

Zdroj: vlastní zpracování (2022)

7.2.3 Daně

Společnost je ze zákona povinna odvádět daň z příjmů právnických osob, silniční daň, DPH a srážkovou daň ze mzdy svých zaměstnanců. DPH je rozdělena dle toho, zda se jedná o daň na vstupu nebo daň na výstupu, sazba této daně činí 19 %. U DPH existuje také snížená sazba, která činí 7 %, ale tuto sazbu společnost téměř nevyužívá. U silniční daně se v Německu v průběhu roku neplatí žádné zálohy, tato daň je placena jednorázově na konci účetního období. Sazba daně z příjmů fyzických osob se v Německu zvyšuje s narůstajícím příjmem. Rozmezí, ve které se sazba této daně pohybuje, je od 0 % do 45 %. Akcionáři společnosti musejí ze svých podílů na zisku odvádět srážkovou daň. U poskytnutí/přijetí záloh a jejich zúčtování se využívá odčitatelná daň. V následující tabulce budou uvedeny některé účetní případy společnosti BERGER BAU SE, které se týkají daní.

Tab. 13: Účetní případy s daněmi BERGER BAU

ÚČETNÍ PŘÍPAD	MD	D
Platba zálohové daně z příjmů	Živnostenská daň (<i>Gewerbesteuer vorauszahlung</i>)	Bankovní účet
Platba srážkové daně	Závazky k dani ze mzdy/církevní dani/ příplatku solidarity	Bankovní účet
Platba silniční daně	Ostatní daně (<i>Sonstige Steuern</i>)	Bankovní účet
Platba daně z příjmů právnických osob	Daň z příjmů právnických osob (<i>Körperschaftsteuer</i>)	Bankovní účet

Zdroj: vlastní zpracování (2022)

7.2.4 Výsledek hospodaření a základní kapitál společnosti

Výsledkem hospodaření společnosti může být zisk nebo ztráta. Pokud je hospodářským výsledkem zisk, tak valná hromada rozhoduje o jeho rozdělení. Tento zisk se může rozdělit mezi akcionáře jako podíly na zisku, nebo může být vložen do některých

vytvořených rezerv společnosti, nebo může být převeden na účet nerozdělených zisků, případně může dojít ke kombinaci těchto možností. V případě, že je výsledkem hospodaření ztráta, tak ji může společnost předepsat k úhradě akcionářům, případně ji splatit z účtu nerozděleného zisku z minulých let či z některého z jejích fondů. Valná hromada nerozhoduje jen o rozdělení výsledku hospodaření, ale také o případné změně základního kapitálu. Základní kapitál může společnost v průběhu podnikání zvýšit nebo snížit. V následující tabulce budou znázorněny účetní případy týkající se rozdělení hospodářského výsledku a změny základního kapitálu.

Tab. 14: Rozdělení zisku a zvýšení základního kapitálu BERGER BAU

ÚČETNÍ PŘÍPADY	MD	D
Výsledek hospodaření zisk	Převod výsledku hospodaření do dalšího období (<i>Saldovortrag</i>)	Výsledek hospodaření (<i>Eigenkapital</i>)
Rozdělení zisku akcionářům	Výsledek hospodaření	Podíly na zisku akcionářů (<i>Gewinnanteile der Aktionäre</i>)
Srážková daň z podílu	Podíly na zisku akcionářů	Závazky k dani ze mzdy/církevní dani/příplatku solidarity
Převod zisku na nerozdělený zisk	Výsledek hospodaření	Ostatní nerozdělený zisk (<i>Andere Gewinnrücklagen</i>)
Zvýšení základního kapitálu	Nesplacené vklady do upsaného kapitálu (<i>Ausstehende Einlagen auf das gezeichnete Kapital</i>)	<ul style="list-style-type: none"> • Upsaný kapitál (<i>Gezeichnetes Kapital</i>)

Zdroj: vlastní zpracování (2022)

8 Interpretace zjištěných rozdílů u daňových a účetních specifík vybraných společností

Tato závěrečná kapitola se bude zabývat interpretací zjištěných rozdílů u vybraných společností v daňových aspektech a v účetnictví. Pro zjištění konkrétních specifík byly vybrány dvě akciové společnosti, kdy jedna z nich sídlí v České republice a její název je BERGER BOHEMIA a. s., a druhá účetní jednotka je evropskou akciovou společností, která sídlí v Německu a nazývá se BERGER BAU SE.

Obě vybrané společnosti mají povinnost k daním z příjmů jak právnických osob, tak i osob fyzických, protože obě účetní jednotky zaměstnávají zaměstnance a musejí tedy za ně odvádět tuto daň z jejich mzdy. Dále mají povinnost odvádět daň z přidané hodnoty a silniční daň. Největší specifikum u daně z příjmů fyzických osob je výše sazby této daně, kdy v České republice činí 15 %, a je pro všechny fyzické osoby stejná. Naopak v Německu se výše sazby této daně odvíjí od příjmu dané fyzické osoby a rozmezí této daně se pohybuje mezi 0 - 45 %.

U daně z příjmů právnických osob je největší odlišností termín podání daňové přiznání na finanční úřad. V České republice musí společnost BERGER BOHEMIA a. s. podat daňové přiznání do 1. července následujícího roku po zdaňovacím období, jelikož podléhá auditu (za rok 2021 je to tedy do 1. 7. 2022). V Německu je stanovený termín pro odevzdání daňového přiznání k této dani značně mírnější. Účetní jednotka BERGER BAU SE také podléhá auditu, a má proto stanovený termín pro odevzdání daňového přiznání k dani z příjmů právnických osob do konce února, dalšího roku, než je tomu u daňového přiznání v České republice (pro rok 2021 je to tedy do 28. února 2023). Kvůli pandemii Covid 19 je v Německu navíc tento termín ještě prodloužen pro daňové přiznání za roky 2020–2024. Pro rok 2021 se tato lhůta prodlužuje o dalších 6 měsíců, takže daňové přiznání za tento rok může účetní jednotka podat až do 31. srpna 2023. Další odlišnost je výši sazby, kdy účetní jednotka BERGER BOHEMIA a. s. má stanovenou sazbu daně z příjmů PO 19 %. Společnost BERGER BAU SE počítá se sazbou 15 %, ale musí k této dani odvádět také příspěvek solidarity, který činí 5,5 % a živnostenskou daň, která činí 3,5 %. Poslední zjištěné specifikum u této daně je u výpočtu základu daně.

U daně z přidané hodnoty byla zjištěna odlišnost u sazby daně. V České republice se využívají 3 sazby daně, kdy první sazba je základní a činí 21 % a zbylé dvě sazby jsou

snížené a činí 15 % a 10 %. Společnost BERGER BOHEMIA a. s. ve svém podnikání využívá všechny tyto tři sazby DPH. Naopak účetní jednotka BERGER BAU SE využívá pouze sazbu základní, která činí 19 %. Další sazba v Německu je snížená a činí 7 %, ale tuto sazbu společnost téměř nevyužívá. Obě společnosti využívají režim přenesené daňové povinnosti na stavební práce. Další specifikum bylo zjištěno u termínu odevzdání daňového přiznání. Obě účetní jednotky jsou měsíčním plátcem DPH. Podnik BERGER BOHEMIA a. s. musí podat daňové přiznání vždy do 25. dne následujícího měsíce. Společnost BERGER BAU SE podává zálohové daňové přiznání vždy do 10. dne a zároveň musí na konci účetního období podat roční daňové přiznání k DPH. Termín pro podání tohoto daňového přiznání je totožný jako termín pro podání daně z příjmů právnických osob.

Díky novele zákona, která vyšla v České republice v platnost k 1. 1. 2022, již nemusí společnost BERGER BOHEMIA a. s. odvádět čtvrtletní zálohy na silniční daň. Daň se tedy platí jednorázově za celý rok nejpozději do 31. ledna následujícího roku, což je zároveň i datum, do kdy se musí podat daňové přiznání za tuto daň. Zároveň se silniční daň již nevztahuje na všechny vozidla v podniku, ale pouze na vybraná nákladní vozidla, která převyšují hmotnost 12 tun. Účetní jednotka BERGER BAU SE také platí daň jednorázově za celý rok, což znamená, že neplatí čtvrtletní zálohy. Předmětem daně u této společnosti jsou všechna vozidla využívaná k podnikání. Daňová povinnost vzniká ihned po registraci daného vozidla. Účetní jednotka nepodává daňové přiznání za silniční daň.

Obě charakterizované společnosti mají povinnost zpracovávat účetní závěrku, protože se jedná o akciové společnosti. Největší zjištěnou rozdílností u účetních specifíků je to, že společnost BERGER BOHEMIA a. s. účtuje dle standardní účtové osnovy, kde má pro každý účet pevně dané číslo k danému účtu (např. 111 – Pořízení materiálu). Analytické účty si poté určuje a označuje libovolně dle svých potřeb. Naopak společnost BERGER BAU SE nemá stanovený standardní účetní rámec, což znamená, že si čísla k daným účtům určuje libovolně dle jejich potřeb. Z tohoto důvodu nejsou v tabulkách s účetními případy uvedeny čísla účtů, ale jsou tam pouze názvy.

Co se týká účtování jednotlivých účetních případů, tak tam nějaké zásadní rozdílnosti vidět nejsou, nepočítá-li se název a číslo účtu, který je vždy trochu rozdílný. Jedním ze zjištěných specifíků v účetnictví je výše hranice pro zařazení do dlouhodobého majetku. Společnost BERGER BOHEMIA a. s. má stanovenou tuto hranici na 80 tisících Kč, takže pokud majetek nepřekoneá tuto hranici, tak se automaticky řadí do dlouhodobého

drobného majetku společnosti. Účetní jednotka BERGER BAU SE si stanovila hranici pro dlouhodobý majetek 1 000 EUR, takže jakmile majetek tuto hranici nepřekoneá, tak se také jedná o drobný majetek společnosti. Jinak se v obou společnostech musí jednat o majetek, který bude společnost využívat dlouhodobě (déle než 1 rok), aby jej mohly účetní jednotky zařadit jako dlouhodobý majetek. Obě účetní jednotky oceňují svůj majetek v pořizovací ceně nebo ve vlastních nákladech. Dalším zjištěným účetním specifíkem je to, že společnost BERGER BAU SE nemusí provádět žádné závěrkové účetní operace, to znamená, že nemusí k datu účetní závěrky účtovat u pohledávek nebo závazků, které jsou v jiné měně než euro, o kurzových rozdílech.

V celkovém porovnání zjištěných rozdílů v daňových a účetních aspektech zvolených společností jsou vidět rozdíly především u daní. Každá společnost má jiné sazby u daně z příjmů fyzických a právnických osob a daně z přidané hodnoty a zároveň je značně odlišný i termín podání daňového přiznání za tyto daně. U daně silniční se společnosti liší v předmětu daně, a v tom, že společnost BERGER BAU SE za ni nemusí podávat daňové přiznání. V účetních aspektech je největší rozdíl v samotném očíslování daných účtů, protože společnost BERGER BAU SE si daná čísla volí libovolně dle své potřeby. Naopak společnost BERGER BOHEMIA a. s. musí vycházet z dané účtové osnovy. Další specifika jsou například ve výši hranice u dlouhodobého majetku a v tom, že společnost BERGER BAU SE nemusí provádět závěrkové operace.

Závěr

V této bakalářské práci bylo hlavním zaměřením zjištění rozdílů u daňových a účetních specifik na konkrétních společnostech. Proto byly k vypracování praktické části vybrány dvě společnosti, kdy jedna je akciovou společností sídlící v České republice a druhá evropskou akciovou společností se sídlem v Německu. První část práce je zaměřena na teorii, kde byl splněn dílčí cíl práce. V teoretické části byly popsány vybrané právní formy podnikání v České republice a evropská akciová společnost. Následně u nich byla obecně charakterizována daňová a účetní specifika. Pro vypracování praktické části byla využita literární rešerše z části teoretické.

Na základě poznatků získaných z teoretické části, byla vypracována praktická část, ve které došlo nejdříve k představení vybraných společností a následně k popsání daňových a účetních specifik u společností. Daňová specifika byla zaměřena na daň z příjmů právnických osob, daň z přidané hodnoty a silniční daň. U těchto daní se uváděly především informace o předmětu a sazbách daně a o daňovém přiznání. Účetní specifika byla zaměřena na majetek, pohledávky a závazky, daně, základní kapitál a výsledek hospodaření obou společností, kdy v tabulce vždy byly znázorněny některé konkrétní účetní případy u daných skupin.

V poslední kapitole této bakalářské práce došlo k závěrečnému shrnutí zjištěných specifik v daňové a účetní oblasti u obou vybraných společností. V tomto momentě lze konstatovat, že stanovený hlavní cíl této bakalářské práce byl splněn.

Seznam použitých zdrojů

- BERGER HOLDING SE (2022a). *Zukunft innovativ und kreativ erschließen*. Dostupné 10. 8. 2022 z: <https://bergerholding.eu/de/deutschland/berger-gruppe/unternehmen/wir-%C3%BCber-uns>
- BERGER HOLDING SE (2022b). *BERGER GRUPPE – Geschichte*. Dostupné 10. 8. 2022 z: <https://bergerholding.eu/de/deutschland/berger-gruppe/unternehmen/historie>
- Business INFO (2019). *Nadnárodní formy společností*. Dostupné 14. 7. 2022 z: <https://www.businessinfo.cz/navody/nadnarodni-formy-spolecnosti-ppbi/3/>
- Česká správa sociálního zabezpečení (2022). *Obecné informace*. Dostupné 6. 1. 2022 z: <https://www.cssz.cz/obecne-informace-osvc>
- Daň z příjmů právnických osob (n.d.) <https://www.finance.cz/dane-a-mzda/dane-z-prijmu/dan-z-prijmu-pravnicky-ch-osob/>
- Daňová evidence není účetnictví (2021). <https://www.jakpodnikat.cz/danova-evidence.php>
- Finanční správa (2022a). *Obecné informace*. Dostupné 7. 1. 2022 z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/pausalni-dan/obecne-informace>
- Finanční správa (2022b). *Osobní společnosti*. Dostupné 7. 1. 2022 z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/pravnicke-osoby/osobni-spolecnosti>
- Fučíková, J. (2011). *Jak se účtuje výsledek hospodaření*. Uctovani.net. <https://www.uctovani.net/clanek.php?t=Jak-se-uctuje-vysledek-hospodareni&idc=51>
- Haas Kubátová, A. (2019a). *Přechod z daňové evidence na účetnictví*. Portál POHODA. <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/prechod-z-danove-evidence-na-ucetnictvi/>
- Molín, J. (2017). *Za jak dlouho můžete daňové doklady skartovat? Jak které*. Podnikatel.cz <https://www.podnikatel.cz/clanky/za-jak-dlouho-muzete-danove-doklady-skartovat-jak-ktere/>
- Haas Kubátová, A. (2019b). *Rozdělování zisku u kapitálových společností*. Portál POHODA <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/rozdelovani-zisku-u-kapitalovych-spolecnosti/>
- Kadlec, M. (2014). *Přechod z daňové evidence na účetnictví a naopak*. Portál POHODA. <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/dan-z-prijmu/prechod-z-danove-evidence-na-ucetnictvi-a-naopak/>
- Knoblochová, V. (2013). *Snížení základního kapitálu v s.r.o.* Portál POHODA. <https://portal.pohoda.cz/zakon-a-pravo/legislativa-pro-podnikatele/snizeni-zakladniho-kapitalu-ve-spolecnosti-s-rucen/>
- Králová, M., & Hejret, M. (2020). *Zákon o účetnictví s komentářem*. Grada Publishing.

- Marková, H. (2021). *Daňové zákony 2021*. Grada Publishing.
- Moravec, T., & Andreisová, L. (2021). *Obchodní společnosti pohledem Corporate Governance*. Grada Publishing.
- Müllerová, L., & Šindelář, M. (2016). *Účetnictví, daně a audit v obchodních korporacích*. Grada Publishing.
- Ondřej, J., Růžička, K., Dvořák, T., Polák, J., Mansella, N., Hradecká, M., Fulínová, L., Šperl, J., & Hála, M. (2019). *Zahájení podnikání (právní, ekonomické, daňové, účetní aspekty)*. Wolters Kluwer.
- Pravdová, M., Josková, L., & Dvořáková, E. (2021). *Nová společnost s ručením omezeným*. (4. vyd.). Grada Publishing.
- Šebestíková, V. (2011). *Účetní operace kapitálových společností*. (3. vyd.). Grada Publishing.
- Taušl Procházková, P., a kolektiv. (2017). *Úvod do podnikové ekonomiky*. Západočeská univerzita.
- Truhlářová, M. (2018). *Jak začít podnikat jako fyzická osoba*. Portál POHODA. <https://portal.pohoda.cz/pro-podnikatele/jak-zacit-podnikat/nez-zacnu-podnikat/jak-zacit-podnikat-jako-fyzicka-osoba/>
- Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR (2022). *Vyměřovací základ a výpočet pojistného*. Dostupné 6. 1. 2022 z: <https://www.vzp.cz/platci/informace/osvc/vymerovaci-zaklad-a-vypocet-pojistneho>
- BERGER (2022). *SKUPINA BERGER – historie*. Dostupné 3. 4. 2022 z: <https://bergerholding.eu/cs/%C4%8Desko/skupina-berger/spole%C4%8Dnost/historie>
- Ministerstvo spravedlnosti České republiky (2022a). *Veřejný rejstřík a sbírka listin*. Dostupné 12. 4. 2022 z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=48075&typ=UPLNY>
- Ministerstvo spravedlnosti České republiky (2022b). *Veřejný rejstřík a sbírka listin*. Dostupné 1. 4. 2022 z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma?ico=25213164>
- FOINIA STEEL (2022). *O společnosti*. Dostupné 1. 4. 2022 z: <https://www.foiniasteel.cz/o-spolecnosti>
- Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon 563/1991Sb. o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů

Seznam tabulek

Tab. 1: Zmírnění lhůt pro odevzdání daňového přiznání v rámci pandemie COVID ...	39
Tab. 2: Účetní operace s dlouhodobým majetkem BERGER.....	43
Tab. 3: Účetní operace s oběžným majetkem BERGER	44
Tab. 4: Účetní operace s pohledávkami a závazky BERGER	46
Tab. 5: Účetní operace se mzdami BERGER	47
Tab. 6: Analytické rozdělení DPH BERGER.....	48
Tab. 7: Účetní operace s daněmi BERGER.....	48
Tab. 8: Rozdělení výsledku hospodaření BERGER	49
Tab. 9: Účetní případy s dlouhodobým majetkem BERGER BAU	51
Tab. 10: Účetní případy s oběžným majetkem BERGER BAU	52
Tab. 11: Účetní případy pohledávek a závazků BERGER BAU.....	54
Tab. 12: Účetní případy se mzdami BERGER BAU.....	55
Tab. 13: Účetní případy s daněmi BERGER BAU.....	56
Tab. 14: Rozdělení zisku a zvýšení základního kapitálu BERGER BAU.....	57

Seznam zkratk

v. o. s.	Veřejná obchodní společnost
k. s.	Komanditní společnost
a. s.	Akciová společnost
spol. s r. o.	Společnost s ručením omezeným
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
SE	Evropská akciová společnost
DPH	Daň z přidané hodnoty
THP	Technicko-hospodářský pracovník
PF	Přijátá faktura
VF	Vystavená faktura
BÚ	Bankovní účet
MD	Má dáti
D	Dal

Seznam příloh

Příloha A: Vzorový účtový rozvrh pro podnikatele

VZOROVÝ ÚČTOVÝ ROZVRH pro podnikatele (pro studijní účely 2022)

Účtová třída 0 – DLOUHODOBÝ MAJETEK	08 – Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku	195 – Opravná položka k mladým a osatím zvířatům a jejich skupinám	32 – Závazky (krátkodobé)
01 – Dlouhodobý nehmotný majetek	081 – Oprávky ke stavbám	196 – Opravná položka k zálobám na zvířata	321 – Dodavatelské
012 – Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	082 – Oprávky k hmotným movitým věcem a jejich souborům	197 – Opravná položka k zálobám na materiál	322 – Smečkové k úhradě
013 – Software	085 – Oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů	198 – Opravná položka k zálobám na zvířata	324 – Přijaté provozní zálohy
014 – Ostatní ocenitelná práva	086 – Oprávky k dospělým zvířatům a jejich skupinám	199 – Opravná položka k zálobám na zboží	325 – Ostatní závazky
015 – Goodwill	089 – Oprávky k jinému dlouhodobému hmotnému majetku		33 – Zúčtování se zaměstnanci a institucemi
016 – Povolenky na emise			331 – Zaměstnanci
017 – Preferenční listiny			333 – Ostatní závazky vůči zaměstnancům
019 – Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	09 – Opravné položky k dlouhodobému majetku	Účtová třída 2 – KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK A PENĚŽNÍ PROSTŘEDKY	335 – Pohladeřky za zaměstnání
02 – Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný	091 – Opravná položka k dlouhodobému nehmotnému majetku	21 – Peněžní prostředky v pokladně	336 – Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění
021 – Stavby	092 – Opravná položka k dlouhodobému hmotnému majetku	211 – Pokladna	34 – Zúčtování daní a dotací
022 – Hmotné movité věci a jejich soubory	093 – Opravná položka k dlouhodobému nehmotnému majetku	213 – Cenný	341 – Daň z příjmů
025 – Pěstitelské celky trvalých porostů	094 – Opravná položka k dlouhodobému nehmotnému majetku	22 – Peněžní prostředky na účtech	342 – Ostatní přímé daně
026 – Dospělá zvířata a jejich skupiny	095 – Opravná položka k dlouhodobému hmotnému majetku	221 – Bankovní účty	343 – Daň z příjmadě hodnoty
027 – Ocenovací rozdíly k nabytému majetku	096 – Opravná položka k dlouhodobému hmotnému majetku	23 – Krátkodobé úvěry	345 – Ostatní daně a poplatky
029 – Jiný dlouhodobý hmotný majetek	097 – Opravná položka k dlouhodobému finančnímu majetku	231 – Krátkodobé úvěry	346 – Donace ze státního rozpočtu
03 – Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný	098 – Opravná položka k dlouhodobému finančnímu majetku	232 – Eskontní úvěry	347 – Ostatní donace
032 – Umělecká díla a sbírky		24 – Krátkodobé finanční výpomoci	349 – Spojovací účet k DPH
04 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek	041 – Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku	241 – Emitované krátkodobé dluhopisy	35 – Pohladeřky za společnosti
042 – Pořízení dlouhodobého hmotného majetku	042 – Pořízení dlouhodobého hmotného majetku	249 – Ostatní krátkodobé finanční výpomoci	351 – Pohladeřky – ovládaná nebo ovládaná osoba
05 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek	Účtová třída 1 – ZÁSADY	25 – Krátkodobý finanční majetek	352 – Pohladeřky – podstatný vliv
051 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	11 – Materiál	251 – Majetkové cenné papíry k obchodování	353 – Pohladeřky za upsaný základní kapitál
052 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	111 – Pořízení materiálu	252 – Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly	354 – Pohladeřky za společnosti při úhradě zřídly
053 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	112 – Materiál na skladě	253 – Dluhové cenné papíry k obchodování	355 – Ostatní pohladeřky za společnosti obchodní korporace
06 – Dlouhodobý finanční majetek	119 – Materiál na cestě	254 – Podíly – ovládaná nebo ovládaná osoba	358 – Pohladeřky za společnosti struženými ve společnosti
061 – Podíly – ovládaná a ovládaná osoba	12 – Zásady vlastní činnosti	255 – Vlastní dluhopisy	36 – Závazky ke společnostem
062 – Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	121 – Nedokončená výroba	256 – Dluhové cenné papíry se splatností do jednoho roku dříve do splatnosti	361 – Závazky – ovládaná nebo ovládaná osoba
063 – Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	122 – Polotovary	257 – Ostatní cenné papíry	362 – Závazky – podstatný vliv
064 – Pořízení dlouhodobého finančního majetku	123 – Výrobky	259 – Pořizování krátkodobého finančního majetku	364 – Závazky ke společnostem při rozdělování zisku
065 – Dluhové cenné papíry dříve do splatnosti	124 – Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	26 – Převody mezi finančními účty	365 – Ostatní závazky ke společnostem obchodní korporace
066 – Zápisčky a úvěry – ovládaná nebo ovládaná osoba	13 – Zboží	261 – Peníze na cestě	366 – Závazky ke společnostem a členům družstva ze zápisné činnosti
067 – Zápisčky a úvěry – podstatný vliv	131 – Pořízení zboží	29 – Opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku	367 – Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a vkladů
068 – Ostatní zápisčky a úvěry	132 – Zboží na skladě a v prodějnách	291 – Opravná položka ke krátkodobému finančnímu majetku	37 – Jiné pohladeřky a závazky
069 – Jiný dlouhodobý finanční majetek	139 – Zboží na cestě		371 – Pohladeřky z prodávě závodů
07 – Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku	15 – Poskytnuté zálohy na zásoby	Účtová třída 3 – ZÚČTOVACÍ VZTAHY	372 – Závazky z koupě závodů
072 – Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje	151 – Poskytnuté zálohy na materiál	31 – Pohladeřky (krátkodobé i dlouhodobé)	373 – Pohladeřky a závazky z pevných termínových operací
073 – Oprávky k softwaru	152 – Poskytnuté zálohy na zvířata	311 – Oděratelé	374 – Pohladeřky z nájmu a pachtu
074 – Oprávky k ocenitelným právům	153 – Poskytnuté zálohy na zboží	313 – Pohladeřky za eskontované cenné papíry	375 – Pohladeřky z emitovaných dluhopisů
075 – Oprávky ke goodwillu	19 – Opravné položky k zásobám	314 – Poskytnuté provozní zálohy	376 – Nakoupené opce
079 – Oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku	191 – Opravná položka k materiálu	315 – Ostatní pohladeřky	377 – Prodané opce
	192 – Opravná položka k nedokončené výrobě		378 – Jiné pohladeřky
	193 – Opravná položka k polotovarům		379 – Jiné závazky
	194 – Opravná položka k výrobkům		

Příloha A: Vzorový účtový rozvrh pro podnikatele

VZOROVÝ ÚČTOVÝ ROZVRH pro podnikatele (pro studijní účely 2022)

38 – Přechodné účty aktiv a pasív	472 – Dlouhodobé závazky – posádnatý vliv	55 – Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky v provozní oblasti	60 – Tržby za vlastní výkony a zboží	Účtová třída 6 – VÝNOSY
381 – Náklady příštích období	473 – Emisované dluhopisy	551 – Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	601 – Tržby za vlastné výrobky	
382 – Komplexní náklady příštích období	474 – Závazky z nájmu a pachtu	552 – Tvorb a zúčtování zákonných rezerv podle zvláštních právních předpisů	602 – Tržby z prodeje služeb	
383 – Výdaje příštích období	475 – Dlouhodobé přijaté zálohy	554 – Tvorb a zúčtování ostatních rezerv	604 – Tržby za zboží	
384 – Výnosy příštích období	476 – Dlouhodobé smlouvy k úhradě	555 – Tvorb a zúčtování komplexních nákladů příštích období		
385 – Příjmy příštích období	477 – Jiné dlouhodobé závazky	557 – Zúčtování oprav k oetovacím rozdílům k nabytému majetku	64 – Jiné provozní výnosy	
388 – Dobadné účty aktivní	48 – Odložené daňové závazky a pohledávky	558 – Tvorb a zúčtování zákonných opravných položek v provozní činnosti	641 – Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	
389 – Dobadné účty pasivní	49 – Individuální podnikatel	559 – Zúčtování opravných položek v provozní činnosti	642 – Tržby z prodeje materiálu	
39 – Opravné položky k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování	491 – Účet individuálního podnikatele	56 – Finanční náklady	644 – Smluvní pokuty a úroky z prodlení	
391 – Opravná položka k pohledávkám	Účtová třída 5 – NÁKLADY	561 – Prodané cenné papíry a podíly	647 – Mimořádné provozní výnosy	
395 – Vnitřní zúčtování	50 – Spotřebované nákupy	562 – Úroky	648 – Ostatní provozní výnosy	
398 – Spojovací účet při společností (sdružení)	501 – Spotřeba materiálu	563 – Kursové zisky		
	502 – Spotřeba energie	564 – Náklady z přecenění cenných papírů	66 – Finanční výnosy	
	503 – Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	565 – Náklady z finančního majetku	661 – Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	
	504 – Prodané zboží	566 – Náklady z derivátových operací	662 – Úroky	
41 – Základní kapitál a kapitálové fondy	51 – Služby	567 – Mimořádné finanční náklady	663 – Úroky	
411 – Základní kapitál	511 – Opravy a udržování	568 – Ostatní finanční náklady	664 – Výnosy z přecenění cenných papírů	
412 – Ažbo	512 – Cestovné	569 – Manža a škody na finančním majetku	665 – Výnosy z finančního majetku	
413 – Ostatní kapitálové fondy	513 – Náklady na reprezentaci	57 – Rezervy a opravné položky ve finanční oblasti	666 – Výnosy z derivátových operací	
414 – Oetovaci rozdíly z přecenění majetku a závazků	518 – Ostatní služby	574 – Tvorb a zúčtování finančních rozlík	667 – Mimořádné finanční výnosy	
416 – Rozdíly z ocenění při přeměnách obchodních korporací	52 – Osobní náklady	579 – Tvorb a zúčtování opravných položek ve finanční činnosti	668 – Ostatní finanční výnosy	
417 – Rozdíly z přeměn obchodních korporací	521 – Mzdové náklady	58 – Změny stavu zásob vlastní činností a aktivace	69 – Převodové účty	
418 – Oetovaci rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních korporací	522 – Příjmy podnikatelské činnosti	581 – Změna stavu nedokoncované výroby	697 – Převod provozních výnosů	
419 – Změny základního kapitálu	523 – Odměny členům orgánů obchodní korporace ze závislé činnosti	582 – Změna stavu polotovárů	698 – Převod finančních výnosů	
42 – Fondy ze zisku a převedené výsledky hospodářství	524 – Základní sociální a zdravotní pojištění	583 – Změna stavu výrobků	699 – Výnosy hospodářských středisek	
421 – Rezervní fond	525 – Ostatní sociální pojištění	584 – Změna stavu mladých a ostatních zvířat		
422 – Nedělitelný fond	526 – Zdravotní a sociální pojištění individuálního podnikatele	585 – Aktivace materiálu a zboží	70 – Účty rozvahové	
423 – Statutární fondy	527 – Základní sociální náklady	586 – Aktivace vnitropodnikových služeb	701 – Počáteční účet rozvahový	
424 – Ostatní fondy ze zisku	528 – Ostatní sociální náklady	587 – Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku	702 – Konečný účet rozvahový	
426 – Jiný výsledek hospodářství minulých let	53 – Daně a poplatky	588 – Aktivace dlouhodobého hmotného majetku		
428 – Nerozdělený zisk minulých let	531 – Daně silniční	59 – Daně z příjmů, převodové účty a rezerva na daň z příjmů	71 – Účet zisků a ztrát	
429 – Neuhrazená ztráta minulých let	532 – Daně z nemovitých věcí	591 – Daň z příjmů splatná	710 – Účet zisků a ztrát	
43 – Výsledek hospodářství	533 – Daně z příjmů odložená	593 – Tvorb a zúčtování rezervy na daň z příjmů		
431 – Výsledek hospodářství ve schvalovacím řízení	534 – Daně z příjmů	595 – Dodatečné odvody daně z příjmů	75 až 79 – Podrozvahové účty	
432 – Záloby na podíly na zisku	535 – Ostatní daně a poplatky	596 – Převod podílu na výsledek hospodářství podnikatelské činnosti		
433 – Záloby na podíly na zisku	538 – Ostatní daně a poplatky	597 – Převod provozních nákladů		
45 – Rezervy	54 – Jiné provozní náklady	598 – Převod finančních nákladů		
451 – Rezervy podle zvláštních právních předpisů	541 – Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	599 – Náklady hospodářských středisek		
453 – Rezerva na daň z příjmů	542 – Prodaný materiál			
459 – Ostatní rezervy	543 – Dary			
46 – Dlouhodobé závazky k úvěrovým institucím	544 – Smluvní pokuty a úroky z prodlení			
461 – Dlouhodobé úvěry	545 – Ostatní pokuty a penále			
47 – Dlouhodobé závazky – ovládaná nebo ovládaná osoba	546 – Odpis pohledávky			
	547 – Mimořádné provozní náklady			
	548 – Ostatní provozní náklady			
	549 – Manža a škody z provozní činnosti			

Jitka Vachová – vzdělávání
www.učetnick.cz

Literatura: Manuální učebny z účetnictví 2022
od Pavla Štolla

Abstrakt

Krákorová, V. (2022). *Daňová a účetní specifika jednotlivých právních forem podnikání* [Bakalářská práce, Západočeská univerzita v Plzni].

Klíčová slova: účetní operace, daňová povinnost, účetní jednotky

Tato bakalářská práce se zabývá daňovými a účetními specifiky u vybraných právních forem podnikání v České republice. Cílem práce je zjistit specifika u konkrétní akciové společnosti, která sídlí v České republice a evropské akciové společnosti, která má sídlo v Německu a následně zjištěné rozdíly dále interpretovat. K zajištění daného cíle pomohla teoretická část, kde byly popsány jednotlivé právní formy podnikání a jejich daňové povinnosti a vedení účetnictví. Při zpracování podkladů u obou účetních jednotek se zjistily odlišnosti u daňových specifík ve výši sazby DPH nebo v termínu podání daňového přiznání. U účetních specifík byly zjištěny rozdílnosti především u účetního rámce, kdy v Německu nejsou stanoveny čísla k názvům účtů, ale sama účetní jednotka si je dle svých potřeb určuje.

Abstract

Krákorová, V. (2022). *Tax and accounting specifics of individual legal forms of business* [Bachelor thesis, University of West Bohemia in Pilsen].

Key words: accounting operations, tax liability, accounting units

This bachelor's thesis deals with the tax and accounting specifics of selected legal forms of business in the Czech Republic. The goal of the thesis is to find out the specifics of a specific joint-stock company that is based in the Czech Republic and a European joint-stock company that has its seat in Germany, and then further interpret the differences found. The theoretical part helped to ensure the given goal, where individual legal forms of business and their tax obligations and bookkeeping were described. During the processing of documents for both accounting entities, differences are found in tax specifics in the amount of the VAT rate or in the deadline for submitting tax returns. Regarding the accounting specifics, differences were found, especially in the accounting framework, where in Germany there are no numbers for account names, but the accounting unit itself determines them according to its needs.